

दर्ता नं. २०९१/०६५/०६६

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
DEV DARSHAN SAVING & CREDIT
CO-OPERATIVE LTD.

सत्रौ वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८१/८२

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

सञ्चालक समिति

राम नारायण घिमिरे
अध्यक्ष

बेली मैया घले
उपाध्यक्ष

नानु थापा (पण्डित)
सचिव

राजु कार्की
कोषाध्यक्ष

तीर्थ कुमार लामा
सदस्य

लक्ष्मण बलामी
सदस्य

राम तामाङ्ग
सदस्य

लेखा समिति

बिमल बिक्रम बानिर्थाँ
संयोजक

बसन्त महर्जन
सदस्य

माधव प्रसाद रेग्मी
सदस्य

ऋण उपसमिति

राम तामाङ्ग
संयोजक

रवि कार्की
सदस्य

पूर्ण प्रसाद श्रेष्ठ
सदस्य

कानूनी सल्लाहकार

अधिवक्ता सिताराम राजत

विषय सूची

क्र.सं.	विषय	पृष्ठ
१.	सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन	५-११
२.	लेखा परिक्षकको प्रतिवेदन	१२-१३
३.	स्वतन्त्र लेखापरिक्षकको प्रतिवेद	१४-१७
४.	वित्तिय अवस्थाको विवरण	१८
५.	नाफा वा नोक्सान हिसाब	१९
६.	अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण	२०
७.	नगद प्रवाह विवरण	२१
८.	इक्विटी विवरण	२२
९.	प्रमुख लेखा नीति तथा टिप्पणीहरू	२३-६१

संझी वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८१/८२

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. चन्द्रागिरि-५, काठमाडौंको
सत्रौं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना ।

सदस्य महानुभावहरू,

यस देवदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. चन्द्रागिरि-५, काठमाडौंको मिति २०८२/०७/२८ गते शुक्रबारका दिन बसेको संचालक समितिको बैठकको निर्णय बमोजिम यस संस्थाको सत्रौं वार्षिक साधारण सभा निम्न मिति, स्थान र समयमा उल्लेखित प्रस्तावहरू उपर छलफल गरि पारित गर्न बस्ने भएको हुँदा सम्पूर्ण सदस्य महानुभावहरूको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

उपस्थिति खुल्ला सभा	निर्णय प्रमाणिकरण सभा
मिति: २०८२ पौष १३ गते, आइतबार ।	मिति: २०८२ पौष १५ गते, शनिबार ।
स्थान: संस्थाको कार्यालय भवन ।	स्थान: संस्थाको कार्यालय भवन ।
समय: विहान ९:०० बजे देखि	समय: दिउँसो २:०० बजे ।

साधारण सभामा छलफल हुने विषयहरू :

१. संचालक समितिको तर्फबाट अध्यक्षज्यूबाट प्रस्तुत हुने आ.व. २०८१/०८२ को वार्षिक प्रतिवेदन माथि छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
२. संस्थाको आ.व.८१/०८२ को लेखापरिक्षण प्रतिवेदन माथि छलफल गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा ।
३. चालू आ. व. २०८२/०८३ को लागि लेखा परिक्षकको नियुक्ति र निजको पारिश्रमिक निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा ।
४. आ.व २०८१/०८२ मा संचालक समितिको निर्णयले भए गरेका सम्पूर्ण कार्यहरूको अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा ।
५. संस्था एकिकरण (मर्जर) गर्ने सम्बन्धमा ।
६. शेयर सदस्यहरूलाई लाभांश वितरण गर्ने सम्बन्धमा ।
७. कर्मचारी बोनस वितरण गर्ने सम्बन्धमा ।
८. साधारण सभाको निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्नको लागी प्रतिनिधि चयन गर्ने सम्बन्धमा ।
९. विविध

(नोट: सदस्यहरूले २०८२ पौष १३ देखि १९ गते सम्म परिचय खुल्ने परिचय पत्र सहित संस्थामा उपस्थित भई हस्ताक्षर गर्न सकिने छ ।)

आ.व. २०८१/८२

सचिव
संचालक समितिको आज्ञाले

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. को
संचालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत आ.व. २०८१/०८२ को

वार्षिक प्रतिवेदन

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को सत्रौं वार्षिक साधारण सभामा हाम्रो निमन्त्रणा लाई स्विकार गरी पाल्नु भएका आदरणीय प्रमुख अतिथिज्यू, विशेष अतिथिज्यूहरू, अतिथिज्यूहरू, सल्लाहकारज्यूहरू, सदस्य महानुभावहरू, संचालक समितिका साथिहरू, लेखा समितिका साथिहरू, ऋण उपसमितिका साथिहरू, शिक्षा उपसमितिका साथिहरू, विभिन्न मिडियाका पत्रकार मित्रहरू लगाएत यस सभामा पाल्नु भएका सम्पूर्ण सहकारी कर्मीहरूलाई संस्थाको संचालक समिति र मेरो व्यक्तिगत तर्फबाट हार्दिक स्वागत तथा सहकारी अभिवादन गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय सदस्यज्यूहरू,

सहकारीको मर्म “थोरै थोरै पूँजी संकलन गरि सामुहिक हितका लागि परिचालन गर्ने” भन्ने भावनालाई आत्मासाथ गर्दै हामीले संस्था संचालन गरेका छौं । देशको वर्तमान आर्थिक परिस्थिति चुनौतिपूर्ण रहेता पनि सदस्यहरूको अटुट विश्वासका कारण हाम्रो सहकारीले आफ्नो साख जोगाउन सफल भएको छ । हामीले निक्षेप संकलन र ऋण लगानिलाई सन्तुलित बनाउँदै सदस्यहरूको आर्थिक उत्थानमा जोड दिएका छौं । सदस्यहरूको बचत सुरक्षित राख्न हाम्रो पहिलो प्राथमिकता हो । नियामक निकायका निर्देशनहरूको पालना गर्दै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई मजबुत बनाउँदै संस्थालाई निश्चित प्रणालीमा संचालन गर्दै आईरहेका छौं । डिजिटल बैंकिङ्ग सेवालाई अभि छिटो र छरितो बनाउने, सदस्यहरूको बचत गर्ने क्षमतामा आएको ह्रासलाई मध्यनजर गर्दै लघु बचत योजनाहरू संचालन गर्ने, निस्कृय कर्जा (NPL) असुलिमा विशेष ध्यान दिने र संस्थाको कारोवार आकार ठूलो भन्दा पनि व्यवस्थित र सुरक्षित गर्ने तर्फ अब हाम्रो प्रयास रहने यो साधारण सभा समक्ष जानकारी गराउँन चाहन्छु ।

राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको साधारण सभा संचालन सम्बन्धि निर्देशन तथा जेन्जी आन्दोलन पछिको घटना क्रमले यस वर्षको वार्षिक साधारण सभा उपस्थिति सभा र निर्णय प्रमाणिकरण सभाको रूपमा संस्थामा नै सम्पन्न गर्न लागि रहेका छौं ।

आदरणीय सदस्यज्यूहरू,

आज हामी १७ औं वार्षिक साधारण सभा सम्म आइपुग्दा संस्थाले तपाईं सदस्यहरूलाई दिएको सेवा सुबिधाको कारणले गर्दा हामीले तपाईंहरूको मन जित्न सक्नु नै हाम्रो सफलता हो भन्ने लागेको छ, भने आगामी दिनमा पनि यसै गरि संस्था प्रति उत्तरदायी भुमिका खेल्दै नियमित बचत गर्ने, ऋण लिने र समयमा ऋण चुक्ता गरिदिनु हुनेछ भन्ने आशा राखेका छौं। आगामी आ.व.बाट संस्थाको कारोबार आकार ठूलोभन्दा पनि व्यवस्थित र सुरक्षित गर्ने तर्फ हाम्रो प्रयास रहने छ। त्यस्तै यस आर्थिक वर्षमा हामीले नचाँहदा नचाँहदै केही सदस्यहरूको धितो लिलाम गरी कर्जा असुली गर्न हामी बाध्य रहेको जानकारी यस सभा समक्ष गराउन चाहन्छु। ऋणी सदस्यहरूले समयमा नै ऋण चुक्ता गरिदिनु हुन यसै सभा मार्फत अनुरोध गर्दछु।

अब म सदस्यज्यूहरूलाई शेयर वृद्धि गर्न, नियमित कारोबार गर्न, नियमित बचत खातालाई निरन्तरता दिन र नियमित रुपमा संस्थामा स्थलगत भ्रमण गरिदिनुहुन आग्रह गर्दै आर्थिक मन्दिले कुल कारोबारमा आएको कमिका बाबजुद संस्थाले आ.व. २०८१/०८२ मा हासिल गरेका सन्तोषजनक उपलब्धीहरूलाई बुदाँगत रुपमा यस सभा समक्ष राख्ने अनुमति चाहन्छु।

आ.व.	शेयर पूँजी	बचत	ऋण	कुल सम्पत्ति
०६५/०६६	२२,५०,०००/-	७४,७२,९३७/-	१०,३०,०००/-	९२,००,५५९/-
०६६/०६७	५२,८४,०००/-	९,३१,३७,२९९/-	८,४९,७९,६९६/-	१०,४१,७९,५९९/-
०६७/०६८	८८,८९,९००/-	१०,३५,५२,७४५/-	९,३६,८५,१०४/-	११,८१,२८,२८५/-
०६८/०६९	१,०७,२९,५००/-	११,३२,७०,०२०/-	९,१२,३३,५५५/-	१३,१९,९८,२०५/-
०६९/०७०	१,२०,६७,९००/-	१४,४०,४५,८२७/-	१२,३३,६६,७९२/-	१६,७९,१०,९६७/-
०७०/०७१	१,४०,२४,१००/-	२४,००,२१,२९९/-	१५,७८,५८,६७६/-	२६,७२,१५,२४३/-
०७१/०७२	१,५४,८४,८००/-	३०,६७,०३,०५६/-	२२,८९,३९,३०५/-	३३,८३,१६,८६८/-
०७२/०७३	२,०१,०५,१००/-	४०,६९,५५,१३०/-	३१,५३,५३,८२३/-	४४,४९,५०,७९४/-
०७३/०७४	२,४९,६८,२००/-	४५,६६,८५,९४९/-	४०,३०,१६,२७९/-	५१,३०,७३,८९३/-
०७४/०७५	३०,०५,४,९००/-	५२,४६,९५,९७३/-	४६,१९,४९,२३२/-	६०,०३,७६,८५८/-
०७५/०७६	३,३७,५६,५००/-	६३,९०,७२,५७४/-	५६,३२,०७,७३७/-	७३,३८,९८,५७०/-
०७६/०७७	४,०१,१९,६००/-	६९,२२,९२,४९२/-	६१,४०,११,९९९/-	८०,५७,७९,७४३/-
०७७/०७८	४,१०,३१,३००/-	१,०५,९५,६३,८६७/-	८८,३४,३४,४१२/-	१,१६,०१,२५,८९३/-
०७८/०७९	४,२७,०७,०००/-	१,०८,४७,६७,७६७/-	१,००,७५,४२,४०७/-	१,१७,४१,९२,१६४/-
०७९/०८०	४,७४,७६,०००/-	१,०२,३९,६१,७००/-	९४,८६,५७,४०१/-	१,१२,३३,०२,०४८/-
०८०/०८१	५,०६,१९,१००/-	९९,३२,०३,९३९/-	९१,४२,९९,१५१/-	१,१०,०६,२७,९४७/-
०८१/०८२	५,००,९१,९००/-	१,००,८१,३७,३४८/-	९६,५५,४२,३३७/-	१,११,६५,८७,९२५/-

१. संचालक समिति

संचालक समितिमा पदाधिकारी एवं संचालक सदस्यहरू गरि कुल ७ (सात) जना व्यक्तिहरू रहनु भएको छ। संचालक समिति एक मतका साथ संस्थाको हितमा लागि परेको र संस्था संचालनमा सम्पूर्ण पदाधिकारी एवं संचालक सदस्यहरूले सक्दो समय प्रदान गरि संस्थाको प्रगतिका लागि उल्लेखनीय योगदान पुर्याउनु भएको व्यहोरा समेत म सदस्य महानुभावहरूलाई अवगत गराउन चाहन्छु साथै संस्थाको विकासमा पुर्याउनु भएको सहयोगको लागि हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

२. व्यवस्थापन

सहकारी ऐन, नियम, संस्थाको स्वीकृत विनियम तथा संचालक समितिको प्रत्यक्ष रेखदेख र अधिनमा संस्थाको दैनिक कार्य संचालन हुँदै आइरहेको छ। संस्थाको उद्देश्य प्राप्त गर्न, प्रतिस्पर्धामा अगाडि बढाउन कर्मचारीहरूको ठूलो भूमिका हुने हुँदा कर्मचारीहरूको अमूल्य भूमिकालाई मध्यनजर गर्दै संस्थाले कर्मचारी प्रशासन विनियमावली-२०६७ अनुरूप कर्मचारीहरूलाई व्यवस्था गरेको छ। सदस्यहरूलाई छिटो-छरितो र सरल ढंगले स्तरीय सेवा प्रवाह गराउन व्यवस्थापन सदैव सचेत र क्रियाशील रहेको छ। व्यवस्थापन तर्फ हाल संस्थामा प्रबन्धक-१, अधिकृत- १, सहायक अधिकृत-२, वरिष्ठ सहायक-३, सहायक-४, कनिष्ठ सहायक-६, सुरक्षा गार्ड-२, कार्यालय सहयोगी -२, चालक- १ समेत २२ जना पदाधिकारी एवं कर्मचारी वर्ग निरन्तर रुपमा व्यवस्थापकीय कार्यमा क्रियाशील रहेका छन्।

३. शेयरपूँजी:

आ.व. २०८१/०८२ मा संस्थाको शेयरपूँजी रु. ५,००,९१,९०० (पाँच करोड एकानब्वे हजार नौ सय रुपैयाँ मात्र) पुगेको व्यहोरा आदरणीय शेयरधनी सदस्यहरू समक्ष अवगत गराउन चाहन्छु।

क्र.सं.	शेयर कित्ता	सदस्य संख्या	शेयर पूँजी
१	न्युनतम देखि ४९ सम्म	३१३	रु. ४,४२,६००/-
२	५० देखि ९९ सम्म	११५४	रु. ८६,०३,५००/-
३	१०० देखि ४९९ सम्म	१३२५	रु. २,०५,०१,४००/-
४	५०० देखि ९९९ सम्म	१०३	रु. ७२,३०,०००/-
५	१००० देखि माथि	८१	रु. १,३३,१४,४००/-
	जम्मा	२९७६	रु. ५,००,९१,९००/-

४. निक्षेप संकलन:

संस्थाको गत आ.व. २०८०/०८१ मा रु. ९९३,२०३,९३९ (उनानसय करोड बत्तिस लाख तीन हजार नौ सय उनान्वालीस रुपैयाँ मात्र) रहेकोमा आ.व. २०८१/०८२ मा रु.

१,००,८१,३७,३४८ (एक अरब एकासी लाख सैंतिस हजार तीन सय अड्चालीस रुपैयाँ मात्र) सदस्यहरूबाट निक्षेप बाँकी रहेको व्यहोरा सदस्यहरू माझ जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

५. कर्जा सापटी तथा लगानी:

गत आ.व. २०८०/०८१ को अन्त्य सम्ममा रु. ९१,४२,९९,१५१ (एकानव्वे करोड बयालीस लाख उनान्सय हजार एक सय एकाउन्न रुपैयाँ मात्र) कर्जा लगानी रहेकोमा आ.व. २०८१/०८२ को अन्त्य सम्ममा रु. ९६,५५,४२,३३७ (छयान्नव्वे करोड पचपन्न लाख बयालीस हजार तीन सय सैंतीस रुपैयाँ मात्र) कर्जा लगानीमा बाँकी रहेको व्यहोरा सदस्यहरू माझ जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

६. आ.व. २०८१/०८२ को कूल आम्दानी र खर्च विवरण:

आम्दानी तर्फ संस्थाले आ.व. २०८१/०८२ मा कर्जा लगानीबाट व्याज रु. १३,५५,६३,५३७ (तेह्र करोड पचपन्न लाख त्रिसाष्टी हजार पाच सय सैंतिस रुपैयाँ मात्र), प्रक्रियागत शुल्क लगायत अन्य विविध आम्दानी रु. ८९,९५,८३६ (उनान्नव्वे लाख पन्चानव्वे हजार आठ सय छत्तीस रुपैयाँ मात्र) गरी कूल रु. १४,४५,५९,३७३ (चौध करोड पैतालीस लाख उनानसाष्टी हजार तीन सय त्रिहत्तर रुपैयाँ मात्र) आम्दानी गरेको छ, भने खर्च तर्फ गत आ.व. २०८१/०८२ मा विभिन्न बचतमा प्रदान गरिएको व्याज खर्च रु. १२,०८,९१,९६२ (बाह्र करोड आठ लाख एकानव्वे हजार नौ सय बैसाष्टी रुपैयाँ मात्र), प्रशासनिक खर्च रु. ५६,३७,८३५ (छपन्न लाख सैंतिस हजार आठ सय पैतिस रुपैयाँ मात्र), कर्मचारी खर्च रु. १,३७,६८,३७९ (एक करोड सैंतिस लाख अड्साष्टी हजार तीन सय उनान्अस्सी रुपैयाँ मात्र), हास कट्टी खर्च रु. ६,६७,०१६ (छ लाख सड्साष्टी हजार सोह्र रुपैयाँ मात्र), कर्जा नोक्सानी व्यवस्था खर्च रु. २,५१,४२३ (दुई लाख एकाउन्न हजार चार सय तेईस रुपैयाँ मात्र) समेत गरी जम्मा रु. १४,१२,१६,६१५ (चौध करोड बाह्र लाख सोह्र हजार छ सय पन्ध्र रुपैया मात्र) खर्च भएको व्यहोरा म सदस्य महानुभावहरू समक्ष अवगत गराउन चाहन्छु ।

७. नाफा नोक्सान हिसाब:

आ.व. २०८१/०८२ मा संस्थाको कूल आम्दानी रु. १४,४५,५९,३७३ (चौध करोड पैतालीस लाख उनानसाष्टी हजार तीन सय त्रिहत्तर रुपैयाँ मात्र) रहेको छ, भने गत आ.व.नै संस्थाको कुल खर्च रु. १४,१२,१६,६१५ (चौध करोड बाह्र लाख सोह्र हजार छ सय पन्ध्र रुपैया मात्र) हुन गएको छ । यसर्थ संस्थाले आ.व. २०८१/०८२ मा आयकर अधि रु.३३,४२,७५९ (तेत्तीस लाख बयालीस हजार सात सय उनानसाष्टी रुपैयाँ मात्र) मुनाफा आर्जन गरेको व्यहोरा म आदरणीय सदस्य समक्ष राख्न चाहन्छु ।

ट. कुल कारोवार:

संस्थाले आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ अन्त्यसम्म कुल कारोवार रु. १,११,६५,८७,९२५ (एक अर्ब एघार करोड पैसाष्टी लाख सत्तासी हजार नौ सय पच्चीस रुपैयाँ मात्र) पुर्‍याउन सफल रहेको व्यहोरा सदस्यहरू माझ सहर्ष जानकारी गराउन चाहन्छौं ।

ड. आवद्धता:

संस्था निम्न संघ, संस्थाहरूमा आवद्ध रहेको आदरणीय शेयर सदस्यहरूलाई जानकारी गराउन चाहन्छु ।

- क) जिल्ला सहकारी संघ, काठमाडौं ।
- ख) काठमाडौं बचत तथा ऋण सहकारी संघ (KASCCUN)
- ग) नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रिय सहकारी संघ (NEFSCUN)
- घ) राष्ट्रिय सहकारी बैक

१०. सदस्य हितकोष नीति अनुसार वितरण गरिएको रकम विवरण:

क्र.सं.	सदस्यको नाम	हित कोषको प्रकार	रकम
१	सम्भना श्रेष्ठ	सुत्केरी भत्ता	रु. ५,०००/-
२	सविता साह	सुत्केरी भत्ता	रु. ५,०००/-
३	कालिका सिवाकोटी रिजाल	सुत्केरी भत्ता	रु. ५,०००/-
४	मनिषा गोपाली	सुत्केरी भत्ता	रु. ५,०००/-
५	धनसिंह सुनार	काजकिरिया खर्च	रु. १०,०००/-
६	राजेन्द्र विक्रम बाँनिया	काजकिरिया खर्च	रु. १०,०००/-
७	विष्णु श्रेष्ठ	काजकिरिया खर्च	रु. १०,०००/-

११. आ. ब. ०८२/०८३ को लागि लक्ष्य एवं बजेट :

क. शेयर पूँजी :

संस्थाको कारोवार बृद्धि गर्न सदस्य संख्या बृद्धि संगै आ.ब. २०८२/०८३ सम्ममा रु. ७ करोड शेयर पूँजी पुर्‍याउने संस्थाको लक्ष्य रहेको छ ।

ख. निक्षेप संकलन :

विभिन्न प्रकारका निक्षेप संकलन एवं भुक्तानी गरी आ. ब. २०८२/०८३ को अन्त्य सम्ममा संस्थाको कुल बाँकी निक्षेप रु. १ अर्ब ५ करोड पुर्‍याउने लक्ष्य रहेको छ ।

ग. कर्जा लगानी :

शेयर, बचत, साँवा र ब्याज असुलीको रकम तथा अन्य आम्दानी आदिबाट आएको रकम समेतबाट आ.ब. २०८२/०८३ मा विभिन्न उद्देश्यका कर्जामा रु ५ करोड लगानी गर्ने उद्देश्य राखिएको छ ।

घ. कर्जा असुली :

सम्पूर्ण लगानी गरिएका पुराना कर्जा तथा आ. ब. २०८२/०८३ मा लगानी गरिने कर्जा समेतको असुली कार्य तालिका अनुसार रु. १२ करोड असुली गरि सोहि आ.ब. को अन्त्य सम्ममा लगानीमा बाँकी कर्जा रु. ८० करोड हुने अनुमान गरिएको छ ।

ङ. कर्मचारी दरबन्दी :

हाल संस्थामा कार्यरत कर्मचारीहरू सहित आ. व. ०८२/०८३ मा हुने अनुमानित कुल कारोबार वृद्धि अनुसार आवश्यक शाखाहरूमा कर्मचारीहरू थप गर्नुपर्ने अनुमान गरिएको छ ।

च. अनुमानित खर्च :

आ. ब. ०८२/०८३ को लागि बचत तथा सापटीमा ब्याज खर्च तर्फ रु. १३ करोड ३० लाख, कर्मचारीहरूको तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधा आदिको लागि रु. १ करोड ५० लाख व्यवस्था गरिएको छ । त्यस्तै कार्यालय संचालन खर्च तर्फ रु. ५० लाख र ह्रासकट्टी रु ६ लाख गरी जम्मा रु. १५ करोड ३६ लाख अनुमानित खर्च व्यवस्था गरिएको छ ।

छ. अनुमानित आम्दानी :

आ.ब. ०८२/०८३ मा कर्जा तथा सापट बाट ब्याज आम्दानी तर्फ रु. १५ करोड अनुमान गरिएको छ । त्यसैगरी विविध आम्दानी तर्फ रु. १ करोड ३० लाख गरी जम्मा अनुमानित आम्दानी रु. १६ करोड ३० लाख हुने अनुमान गरिएको छ ।

ज. नाफा-नोक्सान स्थिति :

उपरोक्त बमोजिम कुल अनुमानित आम्दानी रकम रु. १६ करोड ३० लाख बाट अनुमानित खर्च रकम रु. १५ करोड ३६ लाख कट्टा गर्दा अनुमानित नाफा रकम रु. ९४ लाख रहन जाने देखिन्छ ।

झ.आ.ब. ०८२/०८३ को लागि अनुमानित सम्पत्ति बजेट :

आ. व. २०८२/०८३ मा संस्थाको सेवा केन्द्रको स्थापना गरिने योजना रहेको हुँदा अनुमानित रु २५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१२. धन्यवाद ज्ञापनः

अन्त्यमा संस्था संचालनका लागि मार्गदर्शकको रुपमा रहेको भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश हेटौडा, राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण, सहकारी विभाग काठमाडौं, चन्द्रागिरि न.पा. सहकारी शाखा, संचालक समितिका पदाधिकारीहरू, लेखासमितिका पदाधिकारीहरू, ऋण उपसमितिका पदाधिकारीहरू, संस्थालाई प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने व्यक्ति संघ संस्था एवं आ.व. ०८१/०८२ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन तयार गरी सहयोग पुऱ्याउनु हुने लेखापरिक्षक श्री हरि कृष्ण श्रेष्ठ (एच. के. श्रेष्ठ एण्ड कं.), कानूनी सल्लाहकार श्री सिताराम राउतज्यू र नेपाल सरकारको सम्बन्धित निकाय समेतलाई सहयोगको लागि स-धन्यवाद हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु। भविष्यमा पनि सबै क्षेत्रबाट सहयोग पाउने अपेक्षा गरेको छु। संस्था संचालन तथा हाम्रो सञ्चालक समितिको गएको कार्यकाललाई सफल बनाउन हरतरहले सहयोग पुऱ्याउनु हुने संस्थाका प्रबन्धक, अधिकृत लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई मेरो व्यक्तिगत तथा संस्थाको सञ्चालक समितिको तर्फबाट धेरै धेरै धन्यवाद दिन चाहन्छु। अन्त्यमा लेखापरीक्षकद्वारा तयार पारिएको आ.व. ०८१/०८२ को लेखा परिक्षण प्रतिवेदन सहितको वासलात तथा नाफा नोक्सान हिसाब लगायत अन्य वित्तिय विवरणहरू र संचालक समितिको तर्फबाट प्रस्तुत प्रस्तावहरू अनुमोदनको लागि सदस्य महानुभावहरूमा हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

धन्यवाद।

जय सहकारी ॥

२०८२।०९।१३ गते आइतबार।

Annual Report 2023-024

संझौ वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८१/८२

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. को
सत्रौं वार्षिक साधारण सभामा लेखा समितिको तर्फबाट
आ.व. २०८१/०८२ को

वार्षिक प्रतिवेदन

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को सत्रौं वार्षिक साधारण सभाका प्रमुख अतिथिज्यू, अतिथिज्यूहरू, संचालक समितिका सदस्यज्यूहरू, यस संस्थाका सम्पूर्ण सदस्य महानुभावहरू तथा अन्य आमन्त्रित सदस्यहरूमा यस संस्थाको सत्रौं वार्षिक साधारण सभाको अवसरमा हार्दिक स्वागत तथा सहकारी अभिवादन ।

सदस्य महानुभावहरू,

यस संस्थाले जुन किसिमको वित्तिय सफलता हासिल गरेको छ, त्यसका लागि सम्पूर्ण सदस्यहरू, संचालक समिति, उपसमिति, व्यवस्थापनलाई हार्दिक बधाई दिदै यो क्रमलाई निरन्तरता दिन आवश्यक पर्ने कदमहरू चाल्न तथा पद्धति (System) लाई अझ बढि पछ्याउदै अगाडि बढ्नु पर्ने देखिन्छ । विगत सत्र वर्षमा जुन शाख सहित यस संस्थाले सेवा प्रदान गर्दै आईरहेको छ त्यसलाई कसरी भविष्यमा पनि निरन्तरता दिने त्यो सम्बन्धमा संस्थाका संचालक समिति स्पष्ट हुनु जरुरी छ ।

संस्थाको सकारात्मक पक्षहरू

- क) सहकारी ऐन, नियम र मापदण्ड अनुरूप लेखा राख्ने गरिएको, आर्थिक प्रशासन विनियमावली, कर्मचारी प्रशासन विनियमावली, बचत निति, ऋण निति र सदस्य हितकोष निति तयार गरि लागु गरिएको छ ।
 - ख) प्रिमियम सफ्टवेयर र पूर्ण कम्प्यूटर माध्यमबाट संस्थाको कारोबार व्यवस्थित गरि पारदर्शी ढंगबाट सदस्यहरूलाई छिटो छरितो तरिकाबाट सेवा प्रदान गरिएको छ ।
 - ग) संचालक समिति, लेखा समिति, विभिन्न उपसमितिहरू र कर्मचारी व्यवस्थापनलाई समन्वय गर्दै संस्थाको लक्षित उद्देश्य प्राप्त गर्न पारिवारिक वातावरणमा संस्था अगाडी बढिरहेको छ ।
 - घ) सहकारी ऐन २०७४ बमोजिम गठन गरिएको व्याजदर निर्धारण समितिले तोकेको सन्दर्भ व्याजदर संस्थाले लागू मितिबाटै कार्यान्वयन गरेको छ ।
- अब लेखा समितिको संयोजकको हैसियतले आगामी दिनहरूका लागि लेखा समितिको तर्फबाट केही सुझावहरू पनि दिन चाहन्छु ।

लेखा समितिको सुझावहरू:

- क) सहकारीको मेरुदण्डको रुपमा रहेको नियमित बचत र शेयर पूँजीलाई बढाउने तथा संख्यात्मक भन्दा गुणात्मक सदस्य वृद्धिमा ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।
- ख) राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरण गठन पछि प्राधिकरणले जारी गर्ने निर्देशनहरु तथा नियमनकारी निकायबाट प्राप्त निर्देशन र सुझावहरूलाई पालना गर्दै संस्था संचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- ग) आ.व. २०८१/०८२ को वित्तिय गतिविधिलाई अध्ययन गर्दा असुलि गर्न बाँकी पुराना ऋणहरूलाई तत्काल असुल उपर गर्नु पर्ने देखिन्छ । साथै प्रत्येक त्रैमासिकमा पाके को ब्याज पूर्ण रुपमा असुल उपर गर्नुपर्ने देखिन्छ । बैंक वित्तिय संस्थाहरुले बचतमा दिने व्याजदर अत्यन्त न्यून रहेको हुदा संस्थाले पनि व्याज दर पुनः मुल्यांकन गरि लागु गर्नु पर्ने देखिन्छ । साथै नियमित ब्याज तथा किस्ता नबुझाउने ऋणि सदस्यहरूलाई हर्जना र बिलम्ब शुल्क लागु गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- घ) संस्थाले कर्जा लगानीलाई व्यवस्थित गर्न किस्ताबन्दी ऋणको व्यवस्था गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- ङ) संस्थाको वित्तिय कारोबारमा बृद्धि हुँदै गइरहेको अवस्थालाई मध्यनजर गरी लेखा प्रणालिलाई चुस्त, दुरुस्त र प्रभावकारी राख्नका लागि तत्काल आन्तरिक लेखा परिक्षकको व्यवस्था गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- च) संस्थाले समिति, उपसमिति साथै कर्मचारीहरूलाई अभि बढि सक्रिय परिचालन हुनका लागि क्षमता अभिवृद्धि, सेमिनार, तालिम, क्षेत्र भ्रमण तथा अवलोकन आदिको व्यवस्था गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

अन्तमा यस समितिलाई आफ्नो काम सफलता पूर्वक सम्पन्न गर्न आवश्यक सहयोग प्रदान गर्नुहुने सहकारी विभाग, सहकारी सम्बन्धि संघहरू, संचालक समिति, ऋण उप समिति, सम्पूर्ण सदस्य महानुभावहरू, प्रबन्धक, अधिकृत तथा सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं ।

धन्यवाद । जय सहकारी ॥

लेखा समिति

संयोजक:
विमल विक्रम बानियाँ

सदस्य:
माधव प्रसाद रेग्मी

सदस्य:
बसन्त महर्जन

H. K. Shrestha & Co.

Cop. No. 3062, Firm Registration No. 2798 -Kha

ICAN Member No. 3744,

देवदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को

वित्तीय विवरण उपर

स्वतन्त्र लेखापरिक्षकको प्रतिवेद

मन्तव्य

हामीले देवदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.को (यस पछि “सहकारी संस्था” भनिएको यसै साथ संलग्न २०८२ आषाढ ३२ मितिको वासलात, सो मितिमा समाप्त भएको आर्थिक वर्षको वित्तीय स्थितिको विवरण, नाफा वा नोक्सानको विवरण, नगद प्रवाह विवरण, इक्यूटीमा भएको परिवर्तनको विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरू तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू (यस पछि समग्रमा वित्तीय विवरणहरू भनिएको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरेका छौं) ।

हाम्रो रायमा र हामीले पाएको अधिकतम जानकारी तथा हामीलाई दिईएको स्पष्टीकरणहरू बमोजिम माथि उल्लेखित वित्तीय विवरणहरूले सारभूत रूपमा सहकारी संस्थाको मिति २०८२ आषाढ ३२ को वित्तीय अवस्था तथा सो मितिमा अन्त्य भएको आर्थिक वर्षको नाफा वा नोक्सानको विवरण, इक्यूटीमा भएको परिवर्तनको विवरण, नगद प्रवाह विवरण र प्रमुख लेखा नीतिहरू तथा लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरूले नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (NFRS) अनुरूप यथार्थ चित्रण गर्दछ ।

मन्तव्यको आधार

हामीले नेपाल लेखा परीक्षणमानहरू (Nepal Standards on Auditing) तथा प्रचलित सिद्धान्तको आधारमा लेखा परीक्षण सम्पन्न गरेका छौं । ती मानबमोजिम हाम्रो जिम्मेवारी यसै प्रतिवेदनको “वित्तीय विवरणको लेखा परीक्षणमा लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व” शीर्षक अन्तर्गत थप व्याख्या गरिएको छ । नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्स संस्थाद्वारा जारी गरेको “द ह्याण्ड बुक अफ द कोड अफ इथिक्स फर प्रोफेशनल एकाउन्टेन्स (The Handbook of the Code of Ethics for Professional Accountants) बमोजिम हामी कम्पनीसंग स्वतन्त्र छौं र हामीले सो ह्याण्ड बुक बमोजिमको अन्य नैतिक दायित्वको पालना गरेका छौं । हाम्रो लेखापरीक्षण प्रमाणले माथि उल्लेखित लेखा प्रचलित ऐन कानून बमोजिम ठिकसंग राखिएका छन् ।

आ.व. २०८१/८२

15

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन तथा सुशासनको जिम्मेवारी वहन गरेकाको उत्तरदायित्व सहकारी ऐन २०७४ अनुरूप यथार्थ र उचित चित्रण गर्ने वित्तीय विवरणहरू तयारी एवम् प्रस्तुत गर्ने तथा चाहे जालसाजी वा गल्लीबाट होस, सारभूत रुपमा त्रुटीरहित वित्तीय विवरण तयार गर्ने सम्बन्धि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको तर्जुमा गर्ने जिम्मेवारी व्यवस्थापनमा रहेको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्दा व्यवस्थापनलाई कम्पनी विघटन गर्ने, संचालन बन्द गर्ने वा सो बाहेक व्यवहारिक वैकल्पिक विकल्प नभएको अवस्थामा बाहेक, कम्पनी निरन्तर संचालन हुने क्षमताको मूल्याङ्कन गर्ने, आवश्यक बमोजिम खुलासा गर्ने र निरन्तर संचालनमा आधारित लेखा नीति प्रयोग गरि वित्तीय विवरण तयार गर्ने जिम्मेवारी कम्पनीको व्यवस्थापनमा रहेको छ। संचालक समिति कम्पनीको वित्तीय सम्प्रेषण प्रक्रियाको रेखादेखाको लागि जिम्मेवारी छ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणमा लेखापरीक्षकको उत्तरदायित्व

वित्तीय विवरणहरू सम्पूर्ण रुपमा चाहे जालसाजी वा गल्लीबाट होस, सारभूत रुपमा त्रुटीरहित छ वा छैन भन्ने बारे उचित आश्वस्तता प्राप्त गर्नु र हाम्रो राय समावेश गरी लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु हाम्रो उद्देश्य हो। उचित आश्वस्तता एक उच्च स्तरीय आश्वस्तता भएता पनि सारभूत त्रुटीहरू विद्यमान रहेको अवस्थामा समेत लेखापरीक्षणमान अनुरूपै गरिएको लेखापरीक्षणमा समेत उक्त सारभूत त्रुटीहरू सधैं पहिचान हुन्छन् भन्ने आश्वस्तता रहदैन। गलत प्रस्तुति, जालसाजी वा त्रुटीबाट उत्पन्न हुन सक्दछन् र ती प्रस्तुतिहरूले वित्तीय विवरणको आधारमा प्रयोगकर्ताहरूले लिने आर्थिक निर्णयहरूलाई अलगअलग वा समग्र रुपमा प्रभाव पार्न सक्ने उचित अपेक्षा गरिन्छ भन्ने, उक्त गलत प्रस्तुतिलाई सारभूत रुपमा गलत प्रस्तुति भनिन्छ।

नेपाल लेखापरीक्षणमान अनुरूप लेखापरीक्षणको क्रममा हामी व्यवसायीक सन्देह कायम राखी पेशागत निर्णयको अभ्यास गर्दछौं। क्रमश हामीले :

- वित्तीय विवरणमा जालसाजी वा त्रुटीबाट हुन सक्ने सारभूत गलत प्रस्तुतिहरूको जोखिम पहिचान तथा मुल्याङ्कन गरी ति जोखिमहरूको लागि प्रभावकारी लेखा परीक्षण प्रक्रियाहरू तर्जुमा गरि हाम्रो मन्तव्य प्रदान गर्ने आधारको लागि पर्याप्त तथा उचित लेखापरीक्षण प्रमाण संकलन गर्दछौं। मिलि भगत, ठगी, जानाजानी चूक, गलत प्रतिनिधित्व वा आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको मिचाई समावेश हुने भएकोले गल्लीहरू भन्दा जालसाजीबाट हुने सारभूत गलत प्रस्तुतिहरूको पहिचान नलाग्ने जोखिम अधिक रहन्छ।
- कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको प्रभावकारीता सम्बन्धि राय व्यक्त गर्ने उद्देश्य नभई, लेखापरीक्षण प्रक्रियाहरू तर्जुमा गर्नका लागि लेखापरीक्षणमा प्रासंगिक हुने कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्दछौं।

- व्यवस्थापनले प्रयोग गरेका लेखानीतिहरूको औचित्य, लेखाअनुमानको व्यावहारिकता तथा लेखासम्बन्धि खुलासाहरूको मूल्याङ्कन गर्दछौं ।
- व्यवस्थापनले प्रयोग गरेको व्यवसायको निरन्तरतामा आधारित लेखानीतिको औचित्यता तथा प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणको आधारमा कुनै घटना वा अवस्थाहरूसँग सम्बन्धित सारभूत अनिश्चितताको कारणले कम्पनीको व्यवसायीक निरन्तरताको क्षमतामा उल्लेख्य शङ्का उत्पन्न गर्न सक्ने अवस्थामा तथा यदि हामीले सारभूत अनिश्चितता रहेको निष्कर्ष निकालेमा, लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा वित्तीय विवरणको सम्बन्धित खुलासा उपर ध्यानाकृष्ट गर्नु पर्दछ वा यदि ति खुलासा अपर्याप्त भएमा, हाम्रो राय परिमार्जन गर्नु पर्दछ । हाम्रो निष्कर्ष लेखापरीक्षण प्रतिवेदन मितिसम्म प्राप्त लेखापरीक्षण प्रमाणमा आधारित रहेको हुन्छ । तथापी भविष्यका घटना तथा अवस्थाहरूले कम्पनी अविच्छिन्न निकायको रूपमा नरहन सक्दछ ।
- वित्तीय विवरणको समग्र प्रस्तुतीकरण ढाँचा र खुलासा सहितको विषय वस्तु तथा अर्न्तनिहित कारोवार एवम घटनाहरूलाई वित्तीय विवरणमा निष्पक्ष रूपमा प्रस्तुतिकरण गरे नगरेको मूल्याङ्कन गर्दछौं । हामीले वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन तथा सुशासनको जिम्मेवारी बहन गरेकोहरूलाई अन्य विषयका अतिरिक्त, लेखापरीक्षण कार्ययोजना, समय तालिका र महत्वपूर्ण लेखापरीक्षण खोजहरू लगायत कम्पनीको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीमा रहेको महत्वपूर्ण कमी कमजोरीहरूको जानकारी गराउँदछौं । सुशासनको जिम्मेवारी बहन गरेकाहरूलाई प्रासंगिक नैतिक आवश्यकताहरू पालना गरेको जानकारी सहितको विवरण र हाम्रो स्वतन्त्रतामा उल्लेख्य प्रभाव पार्न सक्ने मानिएका सबै सम्बन्ध तथा अन्य कुराहरू साथै सो सम्बन्धि प्रतिरोध बारेमा समेत जानकारी गराउँदछौं ।

अन्य कानूनी तथा नियमक निकायका आवश्यकता सम्बन्धि प्रतिवेदन

सहकारी ऐन २०७४ को दफा ७६ बमोजिम :

- हामीले लेखा परीक्षण सम्पन्न गर्न आवश्यक ठानेका सूचना तथा स्पष्टीकरणहरू पाएका छौं ।
- हामीले लेखा परीक्षणमा गरेका श्रेस्ताहरूको आधारमा हाम्रो रायमा, कम्पनीको हिसाबकिताब ऐन बमोजिम ठीकसंग राखिएको छ ।
- यो प्रतिवेदनसंग सम्बन्धित संलग्न वासलात, आय विवरण, नाफा नोक्सान हिसाब, स्वामित्व अंशमा भएको परिवर्तन विवरण, नगद प्रवाह विवरण र संलग्न अनुसूचिहरू बिमा समितिले तोकेको ढाँचा र तरिका अनुसार तयार गरिनुका साथै कम्पनीले राखेको हिसाबकिताब, वाही खाता, श्रेस्ता र लेखासंग दुरुस्त रहेका छन् ।

- (घ) हामीले लेखापरिक्षणको समयमा कम्पनीको संचालक समिति वा कुनै प्रतिनिधि वा कुनै कर्मचारीले प्रचलित कानून विपरित कुनै कार्य गरेको वा कम्पनीको सम्पत्ति हिनामिना गरेको वा कम्पनीको हानी नोक्सानी गरे गराएको हाम्रो जानकारीमा आएन ।
- (ङ) संस्थाको सरलीकृत दृष्टिकरण (Simplified Approach) बाट २०८२।०३।३२ मा संस्थाको उपदान दायित्व रु १,२०,२७,१२५ हुन आउने देखिन्छ जस अनुसार संस्थामा कायम रहेको उपदान कोष रु ९४,८२,५१५ रकमले कम रहेको छ र व्यवस्थाको कमीको कारणले संस्थाको नाफा सोहि रकमले बढि देखिएको छ ।
- (च) सहकारी विभागद्वारा जारी “सहकारी संघ संस्थामा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि एकिकृत निर्देशन, २०८२” को बुंदा ३८ अनुसार, संस्थाको कायम रहेको प्राथमिक पूँजी कोषको १५ प्रतिशत भन्दा बढि हुने गरी प्रति सदस्य ऋण प्रवाह गर्न नपाउने व्यवस्था रहेकोमा सो सिमा विपरित २० जना सदस्यहरूलाई लगानी गरेको छ ।
- (छ) सहकारीले सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा व्यवस्था गरको रकम सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७० बमोजिम सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय मातहतमा रहने कोषमा गर्नु पर्नेमा हालसम्म दाखिला भएको पाईएन ।

स्थान : बालकोट-०२, भक्तपुर
मिति : २०८२।०७।२८
युडिन नं : 251214RA037449gcmX
निमित्त एच.के. श्रेष्ठ एण्ड कं

रजिष्टर्ड अडिटरस

श्री हरि कृष्ण श्रेष्ठ
प्रोपराईटर

संज्ञी वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८१/८२

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

बितीय अवस्थाको विवरण

२०८२ आषाढ ३२

विवरण	नोट	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
सम्पत्ति			
नगद तथा नगद सरह	४.१	६३,७७९,१५५	७८,७०८,११०
अन्य व्यापारिक सम्पत्ति	४.२	-	-
सदस्यलाई ऋण लगानी	४.३	९६५,५४२,३३७	९१४,२९९,१५१
लगानी धितोपत्रहरू	४.४	१,८३७,४००	१,४३७,४००
चालु कर सम्पत्ति	४.५		१६५,९८३
लगानी सम्पत्ति	४.६	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	४.७	८१,०११,०८५	८१,६३०,२६७
अमूर्त सम्पत्ति	४.८	१४३,५००	१९१,३३४
स्थगन कर सम्पत्ति	४.९	११५,०३६	१४६,२६८
अन्य सम्पत्ति	४.१०	४,१५९,४१२	२४,०४९,४३३
जम्मा सम्पत्ति		१,११६,५८७,९२५	१,१००,६२७,९४७
दायित्व			
सदस्यबाट निक्षेप	४.११	१,००८,१३७,३४८	९९३,२०३,९३९
तीर्न बाँकी कर्जा सापटी	४.१२	१५,०००,०००	१५,०००,०००
चालु कर दायित्व	४.५	१११,३८२	-
व्यवस्था	४.१३	-	-
स्थगन कर दायित्व	४.९	-	-
अन्य दायित्व	४.१४	४,९०४,४५७	६,७३१,५७८
जम्मा दायित्व		१,०२८,१५३,१८७	१,०१४,९३५,५१७
ईक्विटी			
शेयर पूँजी	४.१५	५०,०९१,९००	५०,६१९,१००
संचित मूनाफा		३,७३१,१४२	३,७३१,१४२
जगेडा तथा अन्य कोषहरू	४.१६	३४,६११,६९६	३१,३४२,१८८
जम्मा ईक्विटी		८८,४३४,७३८	८५,६९२,४३०
जम्मा दायित्व र ईक्विटी		१,११६,५८७,९२५	१,१००,६२७,९४७
सम्भावित दायित्व र प्रतिबद्धता			
प्रति शेयर कूल सम्पत्ति मूल्य		१७६.५४	१६९.२९

लेखा टिप्पणीहरू १ देखि ५ यस आर्थिक विवरणका अभिन्न अंग हुन् ।

हाम्रो आजको मितिको प्रतिवेदन अनुसार ।

प्रबन्धक

उपाध्यक्ष

अध्यक्ष

सचिव

कोषाध्यक्ष

हरि कृष्ण श्रेष्ठ

प्रविण सिलवाल

बेले मैया घले

राम नारायण धिमिरे

नानु थापा (पण्डित)

राजु कार्की

मिति: २०८२-०७-२८

स्थान: काठमाडौं

प्रोप्राइटर:

एच.के. श्रेष्ठ एण्ड कं
रजिष्टर अडिटर्स

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

नाफा वा नोक्सानको विवरण

२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको

विवरण	नोट	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
व्याज आम्दानी	४.१७	१३५,५६३,५३७	१४२,५७१,१०३
व्याज खर्च	४.१८	१२०,८९१,९६२	१२५,०७७,४९१
खुद व्याज आम्दानी		१४,६७१,५७५	१७,४९३,६१२
शूल्क तथा कमिशन आम्दानी	४.१९	८,७३०,४३१	९,७६९,९१०
शूल्क तथा कमिशन खर्च	४.२०	११६,४६१	९७,९९३
खुद शूल्क तथा कमिशन आम्दानी		८,६१३,९७०	९,६७१,९१७
खुद व्याज, शूल्क तथा कमिशन आम्दानी		२३,२८५,५४५	२७,१६५,५२९
खुद व्यापारिक आम्दानी		-	-
अन्य संचालन आम्दानी	४.२१	२६५,४०५	२८४,६२३
कुल संचालन आम्दानी		२३,५५०,९५०	२७,४५०,१५२
कर्जा तथा अन्य सम्पत्तिमा भएको नाक्सानी / (फिर्ता)	४.२२	२५१,४२३	२,९६५,५५२
खुद संचालन आम्दानी		२३,२९९,५२७	२४,४८४,६००
संचालन खर्च			
कर्मचारी खर्च	४.२३	१३,७६८,३७९	१५,४१३,२११
अन्य संचालन खर्च	४.२४	५,५२१,३७४	४,४६८,७८७
ह्रास तथा परिशोधन खर्च	४.२५	६६७,०१६	६७६,७९६
संचालन नाफा		३,३४२,७५९	३,९२५,८०७
गैर संचालन आम्दानी		-	-
गैर संचालन खर्च		-	-
आयकर अधिको नाफा		३,३४२,७५९	३,९२५,८०७
आयकर खर्च			
चालु कर		३५०,२९४	३२१,३७१
स्थगन कर		३१,२३३	५९,५१३
यस आर्थिक वर्षको नाफा		२,९६१,२३२	३,५४४,९२२
प्रति शेयर आम्दानी			
आधारभूत प्रति शेयर आम्दानी		५.९१	७.००
डाइलुटेड प्रति शेयर आम्दानी			

लेखा टिप्पणीहरू १ देखि ५ यस आर्थिक विवरणका अभिन्न अंग हुन् ।

हाम्रो आजको मितिको प्रतिवेदन अनुसार

प्रबन्धक उपध्यक्ष अध्यक्ष सचिव कोषाध्यक्ष हरि कृष्ण श्रेष्ठ
प्रविण सिलवाल बेली मैया घले राम नारायण धिमिरे नानु थापा (पण्डित) राजु कार्की प्रोप्राइटर:
मिति: २०८२-०७-२८ एच.के. श्रेष्ठ एण्ड कं
स्थान: काठमाडौं रजिष्टर अडिटर्स

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

अन्य विस्तृत आम्दानीको विवरण

२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
यस वर्षको मुनाफा	२,९६१,२३२	३,५४४,९२२
आयकर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी		
क) नाफा/नोक्सानमा पुनःवर्गिकरण नगरिने बुँदाहरू		
उचित मूल्यमा मापन गरिएका इक्विटी उपकरणका लगानीबाट भएका नाफा/(नोक्सान)	-	-
पुनःमूल्याङ्कनबाट भएका नाफा/(नोक्सान)	-	-
परिभाषित लाभ योजनाबाट विमाङ्कित नाफा/(नोक्सान)	-	-
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाहरूको आयकर	-	-
नाफा/नोक्सानमा पुनःवर्गिकरण नगरिएका खुद अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-
ख) नाफा/नोक्सानमा पुनःवर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने बुँदाहरू		
नगद प्रवाहको हेजिङबाट भएको नाफा/(नोक्सान)	-	-
वैदेशिक संचालनको कारण वित्तीय सम्पत्तिको विनिमय परिवर्तन गर्दा हुने सटही नाफा/(नोक्सान)	-	-
माथि उल्लेख गरिएका बुँदाहरूको आयकर	-	-
नाफा/नोक्सानमा वर्गिकरण नगरिएका अन्य खुद विस्तृत आम्दानी	-	-
नाफा/नोक्सानमा पुनःवर्गिकरण गरिएका वा गर्न सकिने खुद अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-
ग) इक्विटी विधिबाट लेखाङ्कन गरिएको सम्बद्ध संस्थाको अन्य विस्तृत आम्दानीमा हिस्सा		
आयकर पछिको यस वर्षको अन्य विस्तृत आम्दानी	-	-
कूल यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	२,९६१,२३२	३,५४४,९२२
कूल विस्तृत आम्दानीको वाँडफाँड		
इक्विटी शेयर धनी	२,९६१,२३२	३,५४४,९२२
कूल विस्तृत आम्दानी	२,९६१,२३२	३,५४४,९२२

लेखा टिप्पणीहरू १ देखि ५ यस आर्थिक विवरणका अभिन्न अंग हुन् ।

हाम्रो आजको मितिको प्रतिवेदन अनुसार ।

प्रबन्धक	उपाध्यक्ष	अध्यक्ष	सचिव	कोषाध्यक्ष	हरि कृष्ण श्रेष्ठ
प्रविण सिलवाल	बेली मैया घले	राम नारायण धिमिरे	नानु थापा (पण्डित)	राजु कार्की	प्रोग्राइटर: एच.के. श्रेष्ठ एण्ड कं रजिष्टर अडिटर्स
मिति: २०८२-०७-२८					
स्थान: काठमाडौं					

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

नगद प्रवाहको विवरण

२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
कारोवार संचालनबाट नगद प्रवाह		
व्याज आम्दानी	१३५,५६३,५३७	१४०,०९२,००८
शुल्क तथा अन्य आम्दानी	८,७३०,४३१	९,७६९,९१०
अन्य संचालन कारोवारहरूबाट आम्दानी	२६५,४०५	२८४,६२३
व्याज खर्च	(१२०,८९१,९६२)	(१२५,०७७,४९१)
कमिशन तथा शुल्क खर्च	(११६,४६१)	(९७,९९३)
कर्मचारी खर्च	(१३,४३४,१०३)	(१५,०५८,७१९)
अन्य खर्च	(५,५२१,३७४)	(४,४६८,७८७)
संचालन सम्पत्ति तथा दायित्वको परिवर्तन अधिको संचालन नगद प्रवाह	४,५९५,४७३	५,४४३,५५२
संचालन सम्बन्धि चालु सम्पत्तिमा कमि/(वृद्धि)		
सदस्यलाई दिएको कर्जा तथा सापट	(५१,४९४,६०९)	३३,८७१,७९२
अन्य सम्पत्ति	१९,८९०,०२०	(१९,५४०,५११)
संचालन सम्बन्धि चालु दायित्वमा (कमि)/वृद्धि		
सदस्यको निक्षेप	१४,९३३,४०९	(३०,७५७,७६१)
अन्य दायित्व	(१,८२७,१२१)	८४३,७४४
आयकर भुक्तानी अधिको कारोवार संचालनबाट खुद नगद प्रवाह	(१३,९०२,८२७)	(१०,१३९,१८४)
आयकर भुक्तानी	(७२,९२९)	(१३४,६८४)
कारोवार संचालनबाट खुद नगद प्रवाह	(१३,९७५,७५५)	(१०,२७३,८६८)
लगानी कारोवारबाट नगद प्रवाह		
लगानी धितोपत्रबाट प्राप्ति / (जम्मा)	(४००,०००)	-
सम्पत्ति तथा उपकरणहरूको खरिद	-	(१०९,१४०)
सम्पत्ति तथा उपकरणहरूको विक्रीबाट प्राप्ति	-	-
अमूर्त सम्पत्तिको खरिद	-	-
अमूर्त सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्ति	-	-
लगानी सम्पत्तिको खरिद	-	-
लगानी सम्पत्तिको विक्रीबाट प्राप्ति	-	-
व्याज आम्दानी	-	-
लाभांश आम्दानी	-	-
लगानी कारोवारबाट खुद नगद प्रवाह	(४००,०००)	(१०९,१४०)
वित्तीय कारोवारबाट नगद प्रवाह		
बैंक तथा वित्तीय संस्थाबाट सापटी	-	५,०००,०००
अन्य संस्थाबाट सापटी	-	-
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सापटी फिर्ता	-	-
अन्य संस्थाको सापटी फिर्ता	-	-
शेयर निष्काशनबाट प्राप्ति	९०४,९००	४,६४९,६००
शेयर फिर्तावापतको भुक्तानी	(१,४३२,१००)	(१,४९८,५००)
व्याज खर्च	-	-
लाभांश खर्च	-	(४,३१५,३६८)
अन्य प्राप्ति / भुक्तानी	(२६,०००)	(७४,१३२)
वित्तीय कारोवारबाट खुद नगद प्रवाह	(५५३,२००)	३,११३,६००
नगद प्रवाहमा भएको खुद (कमी)/वृद्धि	(१४,९२८,९५५)	(७,२६९,४०८)
नगद तथा नगद समानमा रहेको शुरुवाती मौज्दात	७८,७०८,११०	८५,९७५,५१८
नगद तथा नगद समानमा विनिमय दर परिवर्तनको असर	-	-
नगद तथा नगद समानमा रहेको अन्तिम मौज्दात	६३,७७९,१५५	७८,७०८,११०

लेखा दिप्पणीहरू १ देखि ५ यस आर्थिक विवरणका अभिन्न अंग हुन् । हाम्रो आजको मितिको प्रतिवेदन अनुसार ।

प्रबन्धक उपाध्यक्ष अध्यक्ष सचिव कोषाध्यक्ष हरि कृष्ण श्रेष्ठ
प्रविण सिलवाल बेली मैया घले राम नारायण धिमिरे नानु थापा (पण्डित) राजु कार्की
मिति: २०८२-०७-२८
स्थान: काठमाडौं

प्रोप्राइटर:
एच.के. श्रेष्ठ एण्ड कं
रजिष्टर अडिटर्स

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण

२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३२ आषाढ सम्मको

विवरण	सहकारीका साधारण शेयरधनीका निमित्त													जम्मा
	शेयर पूँजी	जगेडा कोष	पूँजीफिर्ता कोष	सहकारी प्रवर्द्धन कोष	उचित मूल्य कोष	लामांश कोष	बोनस कोष	सहकारी विकास कोष	सहकारी शिक्षा कोष	घाटापूर्ति कोष	सदस्य हित कोष	स्वियरीकरण कोष	संचित मुनाफा	
५०,६१९,१००	२६,७४१,७८९	१९९,८४३	१,२७,१४७			४७६,४२५	३५४,४९२	२९,७७७	२९,७७७	२९,७७७	२,५५३,४६५	७८९,६९९	३,७३१,१४२	८५,६९२,४३१
५०,६१९,१००	२६,७४१,७८९	१९९,८४३	१,२७,१४७		-	४७६,४२५	३५४,४९२	२९,७७७	२९,७७७	२९,७७७	२,५५३,४६५	७८९,६९९	३,७३१,१४२	८५,६९२,४३१
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी														-
यस वर्षको मुनाफा													२,९६१,२३२	-
कर पछिको अन्य विस्तृत आम्दानी														२,९६१,२३२
उचित मूल्यमा मापन गरिएका इन्बेन्ट्री														
उपकरणका लगानीबाट भएको नाफा/(नोक्सान)														
पुनः मूल्याङ्कनबाट भएको नाफा/(नोक्सान)														
परिभाषित लाभ/खेदाको विमाधिक (Kamako) नाफा/(नोक्सान)														
नागद प्रवाहको हेतुबाट भएको नाफा/(नोक्सान)														
वैदेशिक संयोजनको कारण वित्तीय समर्थिको विनिमय परिवर्तन गर्दा हुने सट्टी नाफा/(नोक्सान)														
यस वर्षको विस्तृत आम्दानी	-	-	-	-	-	-	-	-	(२९,७७७)	(२९,७७७)	-	(७८९,६९८)	२,९६१,२३२	२,९६१,२३२
जगेडा कोषमा सारिएको रकम		८७९,०२८	-			-		(२९,७७७)	(२९,७७७)	(२९,७७७)			-	-
नाफाबाट कोषमा स्थानान्तरण भएको रकम		७४०,३०८	५५५,२३१	११,१०५		१,३२३,६७१		८२,७२९	८२,७२९	८२,७२९			(२,९६१,२३२)	-
कोषबाट स्थानान्तरण भएको रकम														-
कोषमा थप/(घाट) भएको रकम							३३४,२७६				२४,०००			३५८,२७६
इन्विस्टीमा तिर्ने रकमको शेयरधनीसँगको कारोवार														-
शेयर निष्काशन	९०४,९००													९०४,९००
शेयर फिर्ता	(१,४३२,१००)													(१,४३२,१००)
शेयरधनीलाई लामांश वितरण														-
नागद लामांश भुक्तानी														-
अन्य भुक्तानी											(५०,०००)			(५०,०००)
कोष समायोजन														-
जम्मा योगदान	(५२७,२००)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(५०,०००)	-	-	(५७७,२००)
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	५०,०९१,९००	२८,३७१,१२५	७५४,०७४	१३८,२५१	-	१,८००,०९६	६८८,७६८	८२,७३०	८२,७३०	८२,७३०	२,५२७,४६५	८२,७३०	३,७३१,१४२	८८,४३४,७३८

लेखा टिप्पणीहरू १ देखि ५ यस आर्थिक विवरणका अभिन्न अंग हुन् ।

प्रबन्धक

प्रविण सिलवाल

मिति: २०८२-०७-२८

स्थान: काठमाडौं

उपाध्यक्ष

बेनी मैया घले

अध्यक्ष

राम नारायण सिमिरे

सचिव

नानु थापा (पण्डित)

कोषाध्यक्ष

राजु कार्की

हाम्रो आजको मितिको प्रतिवेदन अनुसार ।

हरि कृष्ण श्रेष्ठ

प्रोप्राइटर:

एच. के. श्रेष्ठ एण्ड कं

रेजिष्टर अडिटर

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा नं. ५, दाउराडिपो, काठमाडौं

१. सामान्य जानकारी

यस देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेड सहकारी ऐन, २०४८ अनुसार २०६५ साल फाल्गुन महिनाको १० गते सहकारी डिभिजन कार्यालयमा दर्ता भएको सहकारी संस्था हो। संस्थाको दर्ता नम्बर २०९१/२०६५/०६६ रहेको छ। संस्थाको कार्यालय काठमाडौं जिल्ला चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा नं. ५, दाउराडिपोमा रहेको छ। आन्तरिक राजस्व कार्यालय कलंकीमा मिति २०६६ साल आषाढ महिनाको ३० गते दर्ता भएको यस संस्थाको स्थायी लेखा नम्बर ३०३७४३८७५ रहेको छ। संस्थाको कार्य क्षेत्र चन्द्रागिरि नगरपालिका र काठमाडौं महानगरपालिका भरी रहेको छ।

संस्थाका सदस्यहरूलाई मितव्ययिताको भावना जागृत गराई नियमित रूपले बचत गर्ने बानीको विकास गर्ने, सदस्यहरूको व्यक्तिगत एवं सामुहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्वावलम्बी एवं आत्मनिर्भर समाजको निर्माणमा योगदान पुऱ्याउने, सदस्यहरूको आयआर्जन क्षमताको पहिचान गरी उत्पादनशील र आयमुलक क्षेत्रमा सदस्यहरू मार्फत लगानी प्रवर्द्धन गरी छरिएर रहेको पूँजीको उपयोग बढाई सदस्यहरूको आर्थिक, सामाजिक अवस्थामा सुधार गर्ने उद्देश्यले यस संस्थाको स्थापना भएको हो।

२. वित्तीय विवरण तयारीका आधार

यस सहकारीका वित्तीय विवरणहरू नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्था (The Institute of Chartered Accountants of Nepal – ICAN) द्वारा अनुपालनको लागि सूचित गरिएका र नेपाल लेखामान बोर्ड (Accounting Standards Board – ASB) बाट जारी नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान (Nepal Financial Reporting Standards -NFRS) को व्यवस्था अनुसार निर्दिष्ट भएर तयार गरिएका छन्।

प्रस्तुत वित्तीय विवरणमा २०८२ आषाढ मसान्तको वित्तीय स्थिति विवरण, नाफा वा नोक्सान विवरण, इक्विटीमा भएको परिवर्तनको विवरण, नगद प्रवाहको विवरण एवं प्रमुख लेखा सम्बन्धी टिप्पणीहरू सम्मेलित छन्।

२.१ अनुपालन सम्बन्धी उद्घोषण

प्रस्तुत वित्तीय विवरण संचालक समितिद्वारा अनुमोदित भई नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मानका आधारमा रही नेपाल लेखामान बोर्डबाट जारी भई नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्ट्स संस्थाद्वारा अनुपालनको लागि सूचित गरिएका व्यवस्था अनुसार निर्दिष्ट भएर तयार गरिएका छन्।

२.२ प्रतिवेदन अवधि र वित्तीय विवरणहरूको अनुमोदन

यस सहकारी संस्थाले नेपाली पात्रो अनुसार श्रावण महिनाको पहिलो दिनदेखि अर्को वर्षको आषाढ महिनाको अन्तिम दिनसम्मको आर्थिक वर्ष अवलम्बन गर्दछ। यस आर्थिक वर्षको अवधि भन्नाले नेपाली पात्रो अनुसार २०८१ श्रावण १ गते देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको अवधिलाई जनाउँदछ। त्यसै गरी गत आर्थिक वर्षको अवधि भन्नाले नेपाली पात्रो अनुसार २०८० श्रावण १ गते देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको अवधिलाई जनाउँदछ।

प्रस्तुत वित्तीय विवरणहरू तथा प्रमुख लेखा सम्बन्धि टिप्पणीहरू संचालक समितिद्वारा संचालक समितिको बैठकबाट अपनाइयो र त्यही अनुसार संचालक समितिले वित्तीय विवरणहरू प्रति पूर्णरूपले जिम्मेवारी बहन गर्दछ। संचालक समितिबाट अपनाइएका वित्तीय विवरणहरू लाई १७ औं वार्षिक साधारण सभामा सदस्यहरूबाट अनुमोदनका लागि सिफारिस गरिएको छ।

२.३ कार्यगत र प्रस्तुतिकरण गरिएको मुद्रा

वित्तीय विवरणहरू नेपाली मुद्रामा प्रस्तुत गरिएका छन् र यस संस्थाको कार्यगत मुद्रा पनि यही रहेको छ। सम्पूर्ण वित्तीय जानकारीहरू अन्यथा उल्लेख भएका अवस्थाहरू बाहेक दशमलव पछिको अंकहरूलाई निकटतम रुपैयाँमा प्रस्तुत गरिएको छ।

२.४ लेखा अनुमान, मान्य र स्वविवेकको प्रयोग

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान बमोजिम वित्तीय विवरण तयार गर्दा सहकारीले निश्चित मान्यताहरूमा आधारित भई विभिन्न अनुमानहरू तयार गरी वित्तीय विवरण बनाउन उपयुक्त हुने सर्वमान्य सिद्धान्त रहि आएको छ।

यी अनुमानहरू उपलब्ध जानकारी र सहकारी व्यवस्थापनका स्वविवेकमा आधारित हुन्छन्। यसले पछि अन्य विकल्पहरू अझ बढी उपयुक्त हुनसक्थे भन्ने पनि निर्धारण हुन सक्छ। आफ्नो परिस्थिति र सञ्चालन वातावरणको आधारमा लेखामान नीतिहरू, सहकारीको मुनाफा, वित्तीय स्थितिको विवरण र वित्तीय विवरणको प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएका अन्य सम्बन्धित बुँदाहरू टिप्पणीहरूसँगै समावेश गरिएको छ। वास्तविक वित्तीय नतिजाहरू अनुमान गरे भन्दा फरक पर्न सक्दछन् र कहिले काहीँ यस्ता अनुमानित भन्दा निकै फरक पनि रहन सक्दछन्।

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुसार सहकारीले वित्तीय अनुमान र धारणा बनाउनु पर्ने हुन्छ जसले सम्पत्ति, दायित्व र संभावित दायित्व र सम्पत्तिमा असर गर्दछ। सहकारीले वित्तीय विवरण तयार गर्दा उक्त अनुमान र अन्तर्निहित मान्यतालाई लागु गर्ने गरिएको छ, उक्त मान्यताहरू समय समयमा परिमार्जन पनि गर्ने गरिएको

छ । परिमार्जित अनुमानित मान्यतालाई परिमार्जन गरिएको समयसम्म लागू गर्ने गरिएको छ । साथै, परिवर्तनको प्रभाव र प्रकृति पनि उल्लेख गर्ने गरिएको छ । विवरणमा अनुमान गरिएको स्थानमा त्यसलाई उल्लेख गरिएको छ । कुनै वित्तीय नतिजाको अनुमानमा परिवर्तन हुँदा पर्ने प्रभाव र परिवर्तनलाई पनि सोको कारण सहित उल्लेख गरिएको छ ।

२.४.१ निरन्तरता (Going Concern)

संचालक समितिले संस्थाको स्रोत र साधनको उपयोगबाट संस्था निरन्तर संचालन हुन सक्ने क्षमताको मूल्याङ्कन गर्दा संस्था निरन्तर रूपमा संचालन हुन सक्ने पाएको छ । सो मूल्याङ्कन गर्नका लागि संचालक समितिले वर्तमान र भविष्यका अवस्था र भविष्यका प्रक्षेपण, नगद प्रवाह, पूंजीका श्रोतहरू, आदि विस्तृत जानकारीहरूमा विचार गरेको छ । साथै संचालक समितिले सहकारीको निरन्तर रूपमा संचालन हुन सक्ने क्षमतामा ह्रास पुऱ्याउने खालको कुनै घटना वा अवस्था पाएको छैन । तसर्थ सहकारीको वित्तीय विवरणहरू निरन्तरताको अवधारणामा आधारित रहेर तयार पारिएको छ ।

२.५ लेखा नीतिमा परिवर्तन

अन्यथा उल्लेख नभएसम्म अधिल्लो आर्थिक वर्षको वित्तीय विवरण तयार गर्दा प्रयोग भएका लेखाङ्कन नितिहरूमा कुनै परिवर्तन गरिएको छैन ।

२.६ प्रतिवेदन घोषणा (Reporting Pronouncement)

सहकारीले वित्तीय विवरणहरू नेपाल लेखामान बोर्डबाट जारी नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानका आधारमा तयार गरेको छ । नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमानले अन्तर्राष्ट्रिय लेखामान बोर्ड (International Accounting Standard Board- ISAB) ले जारी गरेको अन्तर्राष्ट्रिय वित्तीय प्रतिवेदनमान (International Financial Reporting Standards- IFRS) लाई सबै हिसाबमा सम्बोधन गरेको छ ।

यद्यपी आईक्यान (ICAN) ले प्रकाशित गरेको सूचनाले NFRS मा केहि प्रावधानहरूमा वैकल्पिक लेखाङ्कन प्रस्तुतिका लागी निश्चित अवधिका लागी Carve Out पनि अपनाउन सकिने उल्लेख गरेको छ । सहकारीले यस अवधिको लागी जारी Carve Out लाई प्रयोग गरेको छ ।

३. प्रमुख लेखानीतिहरू

वित्तीय विवरण तयार गर्दा आधार मानिएका सर्वमान्य लेखानीतिहरू तल उल्लेख गरिएका छन् । अन्यथा उल्लेख गरिएकोमा बाहेक यी नीतिहरूको पालना निरन्तर रूपमा गरिएका छन् ।

३.१ मापनका आधार

तल उल्लेख गरिएका सारभुत बुँदाहरूमा बाहेक सहकारीको वित्तीय विवरण ऐतिहासिक परल मूल्यको आधारमा तयार गरिएको छ ।

- उचित मूल्यमा मापन गरिएको अन्य विस्तृत आम्दानी र नाफा नोक्सान विवरण मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिएको वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्व । यद्यपि प्रतिवेदन मितिमा सहकारीले उचित मूल्यमा मापन गर्नुपर्ने कुनै वित्तीय सम्पत्ति तथा दायित्व रहेको छैन ।

३.२ वित्तीय विवरण एकीकृत गर्ने आधार

क) व्यवसाय एकीकरण

व्यवसाय एकीकरण अधिग्रहण मितिमा अधिग्रहण विधि प्रयोग गरी लेखाङ्कन गरिन्छ जस्तै: सहकारीमा कहिले नियन्त्रण स्थानान्तरण भयो । कुनै संस्थाको आफ्नो गतिविधिबाट कसरी लाभ लिने भनेर वित्तीय र सञ्चालन नीति सञ्चालन गर्नु नै नियन्त्रण हो ।

नियन्त्रण भनेको कुनै संस्थाको गतिविधिबाट फाइदा लिन संस्थाको वित्तीय र सञ्चालन नीतिहरू तर्जुमा गर्ने र सो अनुसार संस्था सञ्चालन गर्ने शक्ति हो । नियन्त्रणको निर्धारण गर्दा समूहले सम्भावित मतदान अधिकारहरूलाई विचार गर्दछ, जुन वर्तमानमा प्रयोग योग्य छन् ।

अधिग्रहणको मितिमा ख्यातीलाई सहकारीले देहाय बमोजिमको रकमलाई समायोजन गरी मापन गर्छ :

- स्थानान्तरण गरिएको प्रतिफलको उचित मूल्य (fair value) अधिग्रहणमा गैर नियन्त्रित स्वार्थको लेखाङ्कन गरिएको परिमाण, साथै व्यवसाय एकीकरण चरणमै हासिल भएमा, व्यापार संयोजनमा पूर्ववत् ईक्विटी स्वार्थको उचित मूल्य, अधिग्रहण गरिएको लेखाङ्कन गर्न सकिने सम्पत्ति र लेखाङ्कन गर्न सकिने दायित्वको खुद लेखाङ्कन रकम ।
- जब अतिरिक्त रकम सकारात्मक हुन्छ, वित्तीय स्थिति विवरणमा तत्काल ख्याति (goodwill) को लेखाङ्कन गरिन्छ ।
- प्रतिफल स्थानान्तरणमा पूर्ववत् सम्बन्धको चुक्ता रकम समावेश भएको हुदैन । यस्तो रकम सामान्यतया नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।
- ऋणपत्र वा ईक्विटी धितोपत्रको निष्काशन खर्च बाहेक व्यवसाय संयोजनसँग सम्बन्धित खर्च नाफा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

- कुनै पनि तीर्नुपर्ने सम्भावित दायित्वलाई अधिग्रहण मितिमा उचित मूल्यमा मापन गरिन्छ। यदि तीर्नुपर्ने सम्भावित दायित्वलाई ईक्विटीको रूपमा वर्गीकृत गरिएको छ भने यो पुर्नमापन हुँदैन र चुक्ता रकम ईक्विटीमा समायोजन गरिन्छ। अन्यथा, मापन अवधिको समायोजन बाहेक सम्भावित प्रतिफलको उचित मूल्यमा पछिल्लो परिवर्तनहरूलाई नाफा वा नोक्सानमा पहिचान र लेखाङ्कन गरिन्छ।

आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा कुनै व्यापार एकीकरण गरिएको छैन।

३.३ नगद तथा नगद सरह

नगद तथा नगद सरह अन्तर्गत नगद मौज्दात, बैंकमा तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात र माग, तीन महिना वा सो भन्दा कम अवधि भएका अत्याधिक तरल वित्तीय सम्पत्ति तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम पर्दछ। यस्ता नगद तथा नगद समानहरूको उचित मूल्यमा हुने परिवर्तनको जोखिम एकदमै कम हुन्छन् र सहकारीले यी सम्पत्तिहरूको प्रयोग अल्पकालिन प्रतिवद्धता पुरा गर्न गर्दछ।

वित्तीय स्थितिको विवरणमा नगद तथा नगद सरह परिषोधित लागत (amortized cost) मा मापन गरिएको छ।

३.४ वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्व

क) प्रारम्भिक पहिचान तथा लेखाङ्कन

सहकारीले प्रारम्भिक रूपमा आफ्नो वित्तीय अवस्थाको विवरणमा वित्तीय सम्पत्ति वा दायित्वलाई तब मात्रै लेखाङ्कन गरिन्छ जब यो उपकरणको अनुबन्धन व्यवस्थाको पक्ष (Party to Contractual Provision) हुन्छ। सहकारीले सुरुमा कर्जा र सापटी, निक्षेप र सहायक दायित्वहरू उनीहरूको उत्पत्ति भएको मितिमा लेखाङ्कन गर्दछ जुनबेला सहकारी उपकरणको अनुबन्धन व्यवस्थाको पक्ष बन्छ। ईक्विटी उपकरणमा लगानीलाई व्यापारको मितिमा, लेखाङ्कन गरिन्छ। वित्तीय सम्पत्तिको नियमित हुने खरिद र विक्रीलाई चुक्ता हुने मितिमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

ख) वर्गिकरण

१. वित्तीय सम्पत्ति

सहकारीले परिषोधित लागतमा र उचित मूल्यमा पछिको मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई, सहकारी व्यवसाय मोडल अन्तर्गत वित्तीय सम्पत्तिको व्यवस्थापन तथा अनुबन्धित नगद प्रवाह (Contractual Cash Flow) लाई आधार मानि वर्गीकरण गरेको छ।

वित्तीय सम्पत्तिहरूको दुई वर्गहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

१(क) परिषोधित लागत (amortized cost) मा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्ति

सहकारीले वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई परिषोधित मूल्यमा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्तिमा निम्न दुई शर्तहरू पालना गरेको खण्डमा वर्गिकरण गर्ने गरेको छ ।

- अनुबन्धित नगद प्रवाह संकलन गर्नको लागि सम्पत्ति राख्ने उद्देश्य भएको व्यापार ढाँचा अन्तर्गत सम्पत्ति रहेमा र वित्तीय सम्पत्तिको करार वा सम्झौता सर्तहरूले निर्दिष्ट मितिहरूमा नगद प्रवाह उत्पन्न गर्दछ र सो नगद प्रवाह सावा र मौज्दात रहेको सावामा ब्याजको भुक्तानीको लागि प्रयोग गर्ने भएमा ।

१(ख) उचित मूल्य (fair value) मा मापन गरिएको वित्तीय सम्पत्ति

परिषोधित लागतमा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्तिहरू बाहेका वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई उचित मूल्यमा मापन गरिन्छ । उचित मूल्यमा मापन गरिएको वित्तीय सम्पत्तिहरूलाई पुनः दुई वर्गमा देहाय बमोजिम वर्गिकरण गरिन्छ ।

- **नाफा नोक्सान विवरण मार्फत उचित मूल्या (FVTPL) मा मापन गरिएको वित्तीय सम्पत्ति**

यदि वित्तीय सम्पत्ति व्यापारिक प्रयोजनको लागि धारण गरेको वा FVTPL मा निर्दिष्ट गरिएको भए त्यस्ता सम्पत्ति नाफा नोक्सान विवरण मार्फत उचित मूल्यको आधारमा वर्गिकरण गरिएको हुन्छ । प्रारम्भिक लेखाङ्कन पश्चात प्रत्यक्ष रूपमा अधिग्रहण अन्तर्गतको कारोबार लागतलाई नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ । व्यापारिक प्रयोजनको लागि धारण गरेको वित्तीय सम्पत्तिलाई वित्तीय विवरणमा उचित मूल्यको आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ र उचित मूल्यको परिवर्तनलाई नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

- **अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिएको वित्तीय सम्पत्ति**

अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिएको वित्तीय सम्पत्तिहरूमा इक्विटी र ऋण उपकरणहरू पर्दछन् । जुन इक्विटी लगानी “व्यापारिक प्रयोजनको निम्ति धारण” र “FVTPL मा निर्दिष्ट” अन्तर्गत समावेश भएका हुँदैनन्, त्यस्ता इक्विटी लगानीहरूलाई अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिन्छ । परिपक्वता मिति सम्म धारण गर्ने वा भविष्यमा बेचेर लाभ कमाउने उद्देश्यले खरिद गरिएका ऋण उपकरणहरूलाई अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत उचित मूल्यमा वर्गीकरण गरिन्छ ।

२. वित्तीय दायित्व

सहकारीले वित्तीय दायित्वहरूलाई देहाय बमोजिम विभाजन गरेको छ ।

२(क) नाफा नोक्सान विवरण मार्फत उचित मूल्य (FVTPL) मा लेखाङ्कन गरिएका वित्तीय दायित्व

यदि व्यापारको लागि राखिएको हो भने वा नाफा वा नोक्सानको माध्यमबाट उचित मूल्यमा निर्दिष्ट गरिएको छ भने वित्तीय दायित्व मुनाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा मापन गरिने वित्तीय दायित्वहरूको रूपमा वर्गीकृत गरिएको छ । प्रारम्भिक पहिचान र लेखाङ्कनमा कारोबार लागतहरू अधिग्रहणसंग प्रत्यक्ष रूपले सम्बन्धित भए नाफा वा नोक्सान खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ । तोकिएको विशेष दायित्वहरू बाहेक, दायित्वको कर्जा जोखिममा भएको परिवर्तनको कारण उचित मूल्यमा भएको परिवर्तनलाई अन्य विस्तृत आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिएको छ ।

२(ख) परिषोधित लागत (amortized cost) मा लेखाङ्कन गरिएको वित्तीय दायित्व

नाफा वा नोक्सानको माध्यमबाट उचित मूल्यमा मापन गरिएको वित्तीय दायित्वहरूलाई बाहेक अन्य वित्तीय दायित्वलाई परिषोधित लागतमा प्रभावकारी व्याजदर विधि प्रयोग गरी पछि मापन गर्ने परिषोधित लागतमा वर्गीकरण गरिन्छ ।

ग) मापन

१) प्रारम्भिक मापन (Initial Measurement)

नाफा वा नोक्सानको माध्यमबाट मापन गरिएको बाहेकको वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्व सुरुको उचित मूल्यमा कारोबार रकम जोडेर वा घटाएर मापन गरिन्छ । नाफा वा नोक्सान मार्फत उचित मूल्यमा मापन गरिने वित्तीय सम्पत्ति र वित्तीय दायित्वको सम्बन्धमा कारोबार लागत नाफा वा नोक्सानको विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

२) वित्तीय उपकरणको पछिको (Subsequent) मापन

वित्तीय सम्पत्ति तथा वित्तीय दायित्व वर्गीकरणका आधारमा परिषोधित लागत अथवा उचित मूल्यमा मापन गरिन्छ । परिषोधित लागतमा मापन गरिएको वर्गीकृत सम्पत्ति वा दायित्व पछि प्रभावकारी व्याजदर विधि प्रयोग गरेर परिषोधित लागतमा मापन गरिएको छ ।

वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्वको परिषोधित लागत भनेको त्यस्तो रकम हो जसमा वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्व प्रारम्भिक लेखाङ्कन गरिएको रकममा साँवाको पुर्न भुक्तानी, प्रभावकारी व्याज विधिद्वारा मापन गरिएको संचित परिशोधन (प्रारम्भिक रकम र परिषोधित रकमको भिन्नता)

र क्षति वा असंकलनको कारण हुने कमीलाई घटाई परिणाम स्वरूप आएको रकमलाई बुझिन्छ ।

३.४.१ अपलेखाङ्कन

(क) वित्तीय सम्पत्तिको अपलेखाङ्कन

वित्तीय सम्पत्तिको अपलेखाङ्कन जब सहकारीको वित्तीय सम्पत्तिबाट नगद प्रवाहको अनुबन्धित अधिकार समाप्त हुन्छ वा जब सहकारीले कारोबारमा अनुबन्धित नगद प्रवाह प्राप्त गर्ने अधिकार हस्तान्तरण गर्छ जसमा वित्तीय सम्पत्तिको सबै जोखिम र प्रतिफल हस्तान्तरण हुन्छ वा जसमा सहकारीले न त प्रतिफल हस्तान्तरण गर्छ न त जोखिम हस्तान्तरण गर्छ तर वित्तीय सम्पत्तिको नियन्त्रण राख्दै न त्यसबेला सहकारीले वित्तीय सम्पत्तिलाई अपलेखाङ्कन गर्छ ।

(ख) वित्तीय दायित्वको अपलेखाङ्कन

दायित्व भर्पाई गरियो वा रद्द गरियो वा म्याद समाप्त भयो भने वित्तीय दायित्व अपलेखाङ्कन गरिन्छ । जहाँ विद्यमान वित्तीय दायित्व एकै ऋणदाताबाट अरु विभिन्न शर्तहरू वा विद्यमान दायित्वका शर्तहरूमा पर्याप्त संशोधन गरिएको हुन्छ र नयाँ दायित्वले साटासाट गरिन्छ, त्यस्तो साटासाट वा संशोधन भएको खण्डमा मूल दायित्वको अपलेखाङ्कन र नयाँ दायित्वको लेखाङ्कन गरिन्छ । मूल वित्तीय दायित्वको किताबी मूल्य र भुक्तान गरिएको प्रतिफल बीचको भिन्नता नाफा वा नोक्सानको विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.४.२ उचित मूल्य (fair value) को मापन

उचित मूल्यको भनेको त्यो मूल्य हो जुन मापन मितिमा बजार सहभागीहरू बीच व्यवस्थित कारोबार भएको अवस्थामा सम्पत्ति बेच्दा पाईने वा दायित्व हस्तान्तरण गर्दा तिर्ने रकम हो । दायित्वको उचित मूल्यले यसको कार्यान्वयन जोखिम प्रतिबिम्बित गर्दछ ।

निम्न तह अनुसार उचित मूल्य निर्धारण गरिन्छ :

तह १: उचित मूल्य मापन भन्नाले सोही किसिमको सम्पत्ति या दायित्वको सक्रिय बजारमा अवस्थित उद्भूत मूल्य जनाउँछ ।

तह २: तह २ मूल्याङ्कनहरू भन्नाले उस्तै उपकरणहरूको सक्रिय या निष्क्रिय बजारमा रहेको उद्भूत मूल्यलाई आधार मानी एउटा मोडल अनुसार मापन गरिन्छ । मोडल तयार गर्दा सम्पूर्ण आगतहरू (input) प्रष्ट रूपमा व्याख्या हुने गरी तयार गर्नु पर्छ ।

तह ३: पोर्टफोलियोहरू ती हुन् जहाँ कम्तिमा एक आगत (input), जसले उपकरणको मूल्याङ्कनमा महत्वपूर्ण प्रभाव पार्न सक्छ, बजारको आँकडामा आधारित हुदैनन् । सहकारीले वित्तीय उपकरणको fair value त्यो उपकरणको सक्रिय बजारमा सूचीकृत मूल्यहरू प्रयोग उपलब्धताको आधारमा मापन गर्दछ । यदि सूचीकृत मूल्यहरू सजिलैसँग र नियमित रूपमा उपलब्ध छन् भने बजारलाई सक्रिय मानिन्छ र arm's length को आधारमा वास्तविक र नियमित रूपमा हुने बजार कारोबार प्रतिनिधित्व गर्दछ । यदि एक वित्तीय उपकरणको लागि बजार सक्रिय छैन भने सहकारीले मूल्याङ्कन विधि प्रयोग गरी उचित मूल्य स्थापना गर्दछ । मूल्य निर्धारण विधिमा जानकारी, इच्छुक पार्टीहरू (यदि उपलब्ध छ) बीचका arm's length कारोबार समावेश हुन्छ । प्रारम्भिक लेखाङ्कन गर्दा वित्तीय उपकरणको उचित मूल्य को उत्तम प्रमाण भनेको कारोबार मूल्य हो । अर्थात दिइएको वा प्राप्त गरिएको प्रतिफलको उचित मूल्य । यद्यपि प्रारम्भिक पहिचान र लेखाङ्कनमा वित्तीय उपकरणको उचित मूल्य यसको कारोबार मूल्यमा भिन्न हुन सक्छ । यदि त्यस्ता उचित मूल्य उही उपकरणमा हालको अन्य प्रत्यक्ष बजार कारोबारको साथ तुलना गरेर प्रमाणित गरिएको छ (संशोधन बिना) वा मूल्याङ्कन विधि प्रयोग गरी Variable मा केवल प्रत्यक्ष बजारबाट आँकडा समावेश गरिएको छ भने तब भिन्नता प्रारम्भिक पहिचान र लेखाङ्कनमा नाफा वा नोक्सानमा पहिचान र लेखाङ्कन गरिन्छ । अन्य परिस्थितिमा भिन्नता नाफा वा नोक्सानमा तुरुन्त लेखाङ्कन हुँदैन तर उपयुक्त आधारमा वा उपकरणको आयु भरिमा लेखाङ्कन हुन्छ वा जब उपकरण साटिन्छ बेचिन्छ वा हस्तान्तरण हुन्छ ।

सबै unquotedequity लगानी लागतमा रेकर्ड गरिएको छ वासलातको मितिसम्म प्रवर्द्धक शेयरको गैरव्यापारलाई ध्यानमा राखी यस्तो शेयरको बजार मूल्य किटानका साथ निश्चित गर्न सकिदैन । तसर्थ, यस्ता लगानीहरू परल मूल्यमा नोक्सानी घटाई लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.४.३ वित्तीय सम्पत्तिमा हुने नोक्सानी

प्रत्येक प्रतिवेदन मितिमा सहकारीले सम्पत्तिमा हानी भएको वा नभएको कुनै संकेत छ कि छैन भनी मूल्याङ्कन गर्छ । यदि कुनै संकेत छ भने पुर्नप्राप्ति योग्य रकम निर्धारण गरिन्छ । वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय सम्पत्तिको समूहमा हानी नोक्सानी लेखाङ्कन गरिन्छ यदि सम्पत्तिको प्रारम्भिक लेखाङ्कन पछि हुने एक वा बढी घटनाहरूको परिणामको रूपमा हानीको वस्तुगत प्रमाण छ (नोक्सान घटना) र त्यो नोक्सान घटना (वा घटनाहरू) का कारण वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय सम्पत्ति समूहको अनुमानित भविष्य नगदी प्रवाहमा कुनै प्रभाव छ कि छैन भनी विश्वसनीय अनुमान गर्न सकिन्छ ।

हानिको वस्तुगत मूल्याङ्कनको लागि सहकारीले निम्नानुसारको बुँदालाई ध्यान दिन्छ :

- ऋणीले व्याज वा साँवाको भुक्तानी नतिरेको भए ।
- जब ऋणीले टाट पल्टिएको घोषणा गर्ने प्रक्रिया अघि बढाउँछ तब उसको दायित्व भर्पाईमा ढिलाई वा मुक्त हुन्छ ।
- जहाँ सहकारीले ऋणीको कर्जा दायित्वको सन्दर्भमा पुनर्प्राप्तीको कानूनी सहारा सुरु गर्छ ।
- जहाँ सहकारीले ऋणको भौतिक माफी वा तोकिएको भुक्तानीहरूको स्थगनको कारण प्रदर्शन गर्छ र आर्थिक दायित्व कम हुने गरी दायित्वको पुनर्संरचनाको लागि सहमति जनाउँछ ।
- तथ्याङ्कले वित्तीय सम्पत्ति समूहको भविष्यको अनुमानित नगद प्रवाहमा मापन योग्य कमी छ भन्ने सूचित गरे पनि यद्यपी अझै पृथक वित्तीय सम्पत्तिको कमी लेखाङ्कन गर्न सक्दैन ।

सहकारीले कर्जा सापटीको र भुक्तानी मितिसम्म धारण गरिएको लगानी धितोहरूको हानीको प्रमाण पृथक सम्पत्ति र सामूहिक स्तर दुवैमा तहमा विचार गर्दछ । सबै पृथक रूपमा महत्वपूर्ण सापटीहरू र परिषोधित लागतमा मापन गरिएका लगानी धितोहरू विशेष हानीको लागि मूल्याङ्कन गरिन्छ । विशेष हानी लेखाङ्कन नभएका कर्जा सापटीहरूको हकमा सामूहिक रूपमा हानी नोक्सानी मूल्याङ्कन गरिन्छ ।

परिषोधित लागतमा मापन गरिएका एकल रूपमा महत्वपूर्ण नभएका कर्जा सापटी तथा परिषोधित लागतमा मापन गरिएका लगानी सुरक्षण पत्रहरूलाई परिषोधित लागतमा मापन गरिएका उस्तै खाले जोखिम चरित्र भएका कर्जा सापटी र परिषोधित लागतमा मापन गरिएका लगानी सुरक्षण पत्रहरू सँगै राखेर सामूहिक रूपमा मूल्याङ्कन गरिन्छ । अन्य वित्तीय सम्पत्तिको क्षति परीक्षण आन्तरिक र बाह्य सूचकांक निरीक्षण गरी वार्षिक रूपमा गरिन्छ । सामूहिक क्षतिको आंकलन गर्दा सहकारीले ऋण नतीर्ने सम्भावना (Probability of Default) पुनर्स्थापनाको समय र नोक्सान रकमको ऐतिहासिक प्रवृत्तिहरूको तथ्यांकीय मोडल प्रयोग गर्दछ । नोक्सान दरहरू र भविष्यको पुनर्प्राप्तीको अपेक्षित समय नियमित रूपमा वास्तविक परिणामहरूको विरुद्ध बेन्चमार्क हुन्छन् ।

आ.व. २०८१/८२

३.४.३.(क) परिषोधित मूल्यमा मापन गरिएका वित्तीय सम्पत्तिहरूमा हुने नोक्सानी NAS 39 बमोजिम आ.व. २०८०-८१ सम्म लागू हुने लेखा नीतिहरू

परिषोधित लागतमा लेखाङ्कन गरिएको वित्तीय सम्पत्तिहरू जस्तै सहकारीबाट बाँकी रकम ग्राहकलाई दिइएको कर्जा सापटी र भुक्तानी अवधिसम्म धारण गरिएको लगानीको प्रारम्भिक लेखाङ्कन पछि एक वा एक भन्दा बढी घटनाको कारण क्षति भएको हो भन्ने ठोस प्रमाण भए हानी नोक्सान लेखाङ्कन गरिन्छ। हानीको रकम सम्पत्तिको किताबी रकम र ऋणबाट पुनर्प्राप्ती गर्न सकिने रकमको भिन्नताबाट निकालिन्छ। ठूलो रकम कर्जा सापटीको रुपमा दिइएको ग्राहक एकल हानी परीक्षणको क्रममा मूल्याङ्कन गरिन्छन्। ऋणीसँग सहकारीको पुराना अनुभव र धितोबाट प्राप्त गर्न सकिने मूल्यको आधारमा ऋणको पुनः प्राप्ती मूल्य अनुमान गरिन्छ। जसलाई एकल रुपमा मूल्याङ्कन गरिएको छ र जसको हानी छैन तीनलाई उस्तै प्रकृतिको कर्जा जोखिम विशेषता भएका वित्तीय सम्पत्तिको समूहमा राखिन्छ र हानीको लागि सामूहिक रुपमा मूल्याङ्कन गरिन्छ। व्यवस्थापनको पुराना अनुभवको आधारमा हरेक समूहमा वर्गीकरण गरिएको कर्जा सापटीको कर्जा जोखिमको तथ्यांक निर्धारण गरिन्छ।

आर्थिक वर्ष २०८१-८२ देखि लागू हुने लेखा नीतिहरू नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान अनुसार अपेक्षित क्षयीकरण (NFRS) अनुसार Expected Credit Loss को मापन

नेपाल वित्तीय प्रतिवेदन मान अनुसार अपेक्षित क्षयीकरण NFRS 9 ले प्रारम्भिक लेखाङ्कन पछि क्रेडिट गुणस्तरमा परिवर्तनको आधारमा क्षयीकरण (impairment) को लागि 'तीन-चरण' (three Stages) मोडेलको रूपरेखा प्रस्तुत गर्दछ जुन तल संक्षेपमा दिइएको छ :

- प्रारम्भिक लेखाङ्कनमा क्रेडिट-क्षतिग्रस्त नभएको वित्तीय उपकरणलाई 'चरण १ (Stage 1)' मा वर्गीकृत गरिएको छ र सहकारी संस्थाद्वारा यसको क्रेडिट जोखिम निरन्तर निगरानी गरिन्छ।
- प्रारम्भिक पहिचान भए देखि ऋण जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि ('SICR') भएमा, वित्तीय उपकरणलाई चरण २ (Stage 2) मा सारिएको छ तर अझै क्रेडिट-क्षतिग्रस्त मानिएको छैन। सहकारी संस्थाले क्रेडिट जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि कहिले भएको छ भनेर कसरी निर्धारण गर्छ भन्ने विवरण तलको टिप्पणीमा दिएको छ।
- यदि वित्तीय उपकरण क्रेडिट-क्षतिग्रस्त छ भने, वित्तीय उपकरणलाई त्यस पछि चरण ३ (Stage 3) मा सारिएको छ। सहकारीले क्रेडिट-क्षतिग्रस्त (impaired) र default लाई कसरी परिभाषित गरिन्छ भन्ने विवरण तलको टिप्पणीमा दिएको छ।

- चरण १ (Stage 1) मा रहेका वित्तीय उपकरणहरूको ECL लाई आगामी १२ महिना भित्रमा हुने default का घटनाहरूबाट हुने सम्भावित जीवनभरको अपेक्षित क्रेडिट घाटाको अंश बराबरको रकममा मापन गरिन्छ । चरण २ वा चरण ३ मा रहेका उपकरणहरूको ECL लाई जीवनभरको आधारमा अपेक्षित क्रेडिट घाटाको आधारमा मापन गरिन्छ ।
- NFRS अनुसार परिलक्षित जानकारीलाई विचार गर्ने ECLको एउटा व्यापक अवधारणा हो ।
- खरिद गरिएको वा सृजीत गरिएको क्रेडिट-क्षतिग्रस्त वित्तीय सम्पत्तिहरू ती वित्तीय सम्पत्तिहरू हुन् जुन प्रारम्भिक लेखाङ्कनमा क्रेडिट- क्षतिग्रस्त हुन्छन् । तीनीहरूको ECL सधैं जीवनभरको आधारमा मापन गरिन्छ ।
- सामूहिक आधारमा ECL मापन गर्दा सहकारी संस्थाले कसरी उपयुक्त समूहहरू निर्धारण गर्छ भन्ने बारेमा थप व्याख्या पनि प्रदान गरिएको छ ।

ऋण जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि Significant Increase in Credit Risk (SICR)

निम्न मध्ये कुनै पनि संकेत स्पष्ट हुँदा सहकारीले वित्तीय सम्पत्तिलाई ऋण जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि भएको मान्दछ ।

- वित्तीय सम्पत्तिको भुक्तानी मिति ३० दिन भन्दा बढी नाघेको ।
- पुनः संरचना/पुनः तालिकीकरणको लागि सदस्यबाट आवेदन ।
- ऋणीले वित्तीय कठिनाइहरूको सामना गरिरहेको छ भन्ने संकेत गर्ने अन्य कुनै सूचक ।

Default र क्रेडिट-क्षति ग्रस्त

सहकारीले वित्तीय साधनलाई default को रूपमा परिभाषित गर्दछ, जुन क्रेडिट-क्षतिग्रस्त को परिभाषासँग पूर्ण रूपमा मिल्दो जुल्दो हुन्छ, जब यसले निम्न मध्ये एक वा बढी अवस्था कायम हुन्छ :

- वित्तीय सम्पत्तिको भुक्तानी मिति ९० दिन भन्दा बढी नाघेको ।
- ऋणीको मृत्यु भएमा ।
- ऋणी टाँट पल्टिएमा ।
- ऋणीलाई कर्जा सूचना केन्द्र (CIB) द्वारा कालोसूचीमा राखिएमा ।

ECL मापन - इनपुट, स्वविवेक र अनुमान प्रविधिहरूको व्याख्या

प्रारम्भिक लेखाङ्कन पश्चात क्रेडिट जोखिममा उल्लेखनीय वृद्धि भएको वा कुनै सम्पत्ति क्रेडिट- क्षतिग्रस्त भएको आधारमा अपेक्षित क्रेडिट घाटा (ECL) १२

महिना वा जीवनकालको आधारमा मापन गरिन्छ। अपेक्षित क्रेडिट घाटा डिफल्ट हुने सम्भावना (Probability of Default (PD), डिफल्टको समयमा एक्सपोजर (Exposure at Default (EAD), डिफल्ट भएपछिको हानि (Loss Given Default) (LGD) को discounted उत्पादन हो, जसलाई निम्न रूपमा परिभाषित गरिएको छ:

डिफल्ट हुने सम्भावना (Probability of Default)

- PD -Probability of Default भन्नाले ऋणीले आफ्नो वित्तीय दायित्व (उपरोक्त “डिफल्ट र क्रेडिट-ढासको परिभाषा” अनुसार) पुरा गर्न असफल हुने सम्भावनालाई जनाउँछ। यो सम्भावना या त अगामी १२ महिना भित्र (१२-महिना PD) हुने जोखिम, वा आजीवन (आजीवन PD – Lifetime PD) हुने जोखिमका रूपमा मापन गरिन्छ।
- डिफल्टको समयमा एक्सपोजर (Exposure at Default EAD सहकारी संस्थाले default को समयमा प्राप्त हुन बाँकी रकमलाई जनाउँछ।
- डिफल्ट भएपछिको हानि Loss Given Default (LGD) ले सहकारी संस्थाको default हुँदा जोखिममा घाटाको हदको अपेक्षालाई प्रतिनिधित्व गर्दछ। LGD प्रतिपक्षको प्रकार, दावीको प्रकार र वरिष्ठता र धितो वा अन्य क्रेडिट समर्थनको उपलब्धता अनुसार फरक हुन्छ। LGD default को समयमा प्रति एकाइ जोखिमको प्रतिशत घाटा (EAD) को रूपमा व्यक्त गरिन्छ। LGD १२-महिना वा जीवनभरको आधारमा गणना गरिन्छ, जहाँ १२-महिनाको LGD अर्को १२ महिनामा default भएमा हुने अपेक्षित घाटाको प्रतिशत हो र जीवनभर LGD ऋणको बाँकी अपेक्षित जीवनभरमा default भएमा हुने अपेक्षित घाटाको प्रतिशत हो।
- ECL प्रत्येक भावी महिनाको र प्रत्येक व्यक्तिगत एक्सपोजर वा सामूहिक खण्डको लागि PD, LGD र EAD लाई प्रक्षेपण गरेर निर्धारण गरिन्छ। यी तीन तत्वलाई एकसाथ गुणान गरिन्छ र भईरहने सम्भावना (अर्थात् एक्सपोजर पहिलेको महिनामा अग्रिम वा default भएको छैन) मानी समायोजन गरिन्छ। यसले प्रभावकारी रूपमा प्रत्येक भविष्यको महिनाको लागि ECL गणना गर्छ, जसलाई त्यसपछि रिपोर्टिङ मितिमा छुट (discounted) दिइन्छ र संक्षेप गरिन्छ। ECL गणनामा प्रयोग गरिएको छुट दर सुरुवाती प्रभावकारी ब्याज दर वा त्यसको अनुमान हो।

ECL मोडेलहरूमा समावेश गरिएको परिलक्षित जानकारी

SICR को मूल्याङ्कन र ECL को गणना दुवैले परिलक्षित जानकारीलाई समावेश गर्दछ। सहकारी संस्थाले ऐतिहासिक विश्लेषण गरेको छ र क्रेडिट जोखिम र अपेक्षित क्रेडिट घाटालाई असर गर्ने प्रमुख आर्थिक सुचकहरू पहिचान गरेको छ।

यी आर्थिक सूचकहरू र PD, EAD / LGD मा तीनीहरूको सम्बन्धित प्रभाव वित्तीय उपकरण अनुसार फरक हुन्छ। यस प्रक्रियामा विशेषज्ञको निर्णय पनि लागू गरिएको छ। यी आर्थिक सूचकहरू (“आधार आर्थिक परिदृश्य”) को पूर्वानुमान सहकारीले अर्थ मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको आर्थिक सर्वेक्षण प्रतिवेदनको आधारमा सङ्कलन गर्दछ।

३.५ सम्पत्ति, संयन्त्र र उपकरण

क) पहिचान तथा मापन

सम्पत्ति, संयन्त्र र उपकरणहरू यस्ता मूर्त वस्तु हुन जुन उत्पादन र सेवा प्रदानमा, भाडामा दिन वा प्रशासनिक उद्देश्यका निम्ति प्रयोग हुन्छ र एक वर्ष भन्दा बढी अवधिको लागि प्रयोग गरिने आशा राखिन्छ। सहकारीले NAS 16 को आधारमा यस्ता सम्पत्तिको लेखाङ्कन गर्दछ।

सम्पत्ति र उपकरणहरू तब लेखाङ्कन गरिन्छ जब

- त्यस सम्पत्तिबाट हुने सम्भावित आर्थिक लाभ सहकारीले प्राप्त गर्ने देखिन्छ र
- सम्पत्तिको परल मूल्यलाई यकिन गर्न सकिन्छ।

परल मूल्यमा परिमाणका आधारमा दिइने व्यापारिक छुटहरूलाई समायोजन गरि आएको सम्पत्तिको खरिद मूल्य तथा कुनै फिर्ता निहुने करहरू समावेश गरिन्छ। साथै यसमा संचालन समितिले अभिप्रेरित गरे अनुसार सम्पत्ति प्रयोग स्थान र प्रयोगमा लिएर आउनको निमित्त गरिएको अन्य खर्च समावेश गरिन्छ।

आफैले बनाएको सम्पत्तिको हकमा मालसामानको खर्च, कामदारहरूको ज्याला खर्च, अन्य कुनै प्रत्यक्ष खर्च जुन सम्पत्तिलाई चाहे अनुसार प्रयोग गर्न काम लाग्ने अवस्थामा ल्याउन लाग्दछ, ती खर्चहरू पनि सम्पत्तिको परल मूल्यमा जोडिन्छ। साथै यसमा सो सम्पत्तिलाई नष्ट गर्ने तथा हटाउने र थप सामान हटाएर सम्पत्ति भएको ठाउँलाई जस्ताको तस्तै बनाउन लाग्ने खर्च पनि जोडिन्छ। खरिद गरिएको सफ्टवेयर सम्बन्धित उपकरणको मुख्य अंग भएको खण्डमा त्यसलाई कम्प्युटर उपकरणमा पूँजीकृत गरिन्छ। यदि सम्पत्ति र उपकरणका विभिन्न सामान वा पूर्जाको उपयोगी अवधि भिन्न भए सो सामानलाई छुट्टै सम्पत्तिको रूपमा देखाइन्छ।

सम्पत्ति र उपकरणहरूको भाग फेरिनु परेमा र भविष्यको आर्थिक लाभ आर्जन गर्न त्यो भाग मुख्य भएमा र त्यो भागको मूल्याङ्कन गर्न सकिएमा त्यसको लेखाङ्कन किताबी मूल्यमा subsequent लागत अन्तर्गत गरिन्छ। सम्पत्ति र उपकरणहरूको दिन प्रतिदिन लाग्ने खर्च उक्त खर्च भएको समयमा नै नाफा नोक्सान विवरणमा लेखाङ्कन गरिन्छ।

सम्पत्ति र उपकरणहरू दिन प्रतिदिनको सेवा खर्च, संचित ह्यास कट्टी र संचित हानि नोक्सानी आदि लाई घटाएको लागतमा देखाइन्छ । उपकरणको कुनै भाग फेर्न लागेको खर्चले recognition criteria पुरा गरेको छ भने त्यस्ता खर्चहरू पनि सम्पत्ति, प्लान्ट र उपकरणहरूको मूल्यमा जोडिन्छ ।

रु २००० भन्दा कम मूल्य भएका सम्पत्तिहरूलाई उपयोग अवधि (useful life) बाँकि रहेता पनि खरिद गरको वर्षमा खर्चमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

ख) ह्यासकट्टी

स्थिर सम्पत्तिलाई समानान्तर (Straight line) विधिको आधारमा, सम्पत्तिको लागतलाई व्यवस्थापनको निर्णय अनुसार प्राप्त बाँकि रहेको उपयोग अवधि (residual useful life) मा विभाजन गरि निम्नासुर ह्यासकट्टी गरिन्छ ।

सम्पत्तिको प्रकार	उपयोग अवधि (useful life)
भवन	३० वर्ष
फर्निचर तथा फिक्स्चर	५-११ वर्ष
कम्प्युटर हार्डवेयर	४-५ वर्ष
कार्यालय उपकरण	५-८ वर्ष
परिवहन साधन	६-१० वर्ष

यदि महिनाको १४ गतेसम्म सम्पत्ति खरिद भएमा त्यस महिनाको १ गतेको खरिद र १५ गते वा त्यसपछिको खरिदको लागि आगामि महिनाको १ गतको खरिद मानि सम्पत्तिको ह्यासकट्टी गणना गरिन्छ ।

ह्यासकट्टी विधि, उपयोग अवधि तथा बाँकि रहेको उपयोग अवधि (residual useful life) लाई हरेक प्रतिवेदन मितिमा पुर्नवलोकन गरि आवश्यकता अनुसार समायोजन गरिन्छ ।

ग) अपलेखाङ्कन (Derecognition)

जब सम्पत्ति र उपकरणको विक्री गरिन्छ वा त्यस सम्पत्तिबाट भविष्यमा कुनै आर्थिक लाभको अपेक्षा रहदैन तत्पश्चात् त्यस सम्पत्तिको किताबी मूल्यलाई अपलेखाङ्कन गरिन्छ । विक्रीबाट सिर्जना भएको नाफा वा नोक्सानलाई विक्री भएको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सान विवरणमा देखाइन्छ । जब सम्पत्ति र उपकरणको किताबी मूल्यमा प्रतिस्थापित लागत लेखाङ्कन गरिन्छ तब प्रतिस्थापित भएको सम्पत्तिको बाँकी रहेको किताबी मूल्यलाई अपलेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.६ ख्याति र अमूर्त सम्पत्तिहरू

ख्याति (Goodwill)

व्यवसाय एकीकरण अन्तर्गत हासिल गरिएका पहिचान योग्य सम्पत्तिको उचित मूल्य भन्दा अधिक रहको अधिकरण लागत (acquisition cost) लाई ख्याति भनेर लेखाङ्कन गरिन्छ। सुरुवाति लेखाङ्कन पछि, ख्यातिको मूल्यलाई संचित हानि नोक्सानी (accumulated impairment loss) सँग समायोजन गरि मूल्याङ्कन गरिन्छ।

घटना तथा अवस्थामा परिवर्तनले ख्यातिको carrying मूल्यलाई नकारात्मक रूपमा असर पार्ने अवस्था रहेमा सोहि अनुसार र अन्यथा वार्षिक रूपमा ख्यातिमा हुन आउने हानि (impairment) मापनको लागि पुनरावलोकन गरिन्छ।

कम्प्युटर सफ्टवेयर

कम्प्युटर सफ्टवेयर तथा कम्प्युटरसँग सम्बन्धित सबै सफ्टवेयर तथा लाइसेन्सहरूको खर्च जुन कुनै कम्प्युटर हार्डवेयरको अभिन्न भाग छैन र जसलाई छुट्याएर नाप्न सकिन्छ र भविष्यमा त्यस सफ्टवेयर तथा लाइसेन्सहरूबाट आर्थिक लाभ भित्रिने सम्भावना छ, ती खर्चहरूलाई वित्तीय अवस्थाको विवरणमा अमूर्त सम्पत्तिको रूपमा वर्गीकरण गरि अपलेखन र हानि नोक्सानी घटाएर देखाइन्छ। सफ्टवेयर सम्बन्धि subsequent खर्चहरूलाई तब मात्र पूँजीकृत गरिन्छ जब त्यस खर्चको कारण भविष्यमा सफ्टवेयरबाट भित्रिने आर्थिक लाभको सम्भावना पहिले आंकलन गरेको आर्थिक लाभभन्दा बढी हुन्छ र त्यस खर्चको परल मूल्यलाई विश्वसनीय ढङ्गले मूल्याङ्कन गर्न सकिन्छ। अन्य सबै खर्चहरूलाई खर्च गरेको आर्थिक वर्षमा खर्चको रूपमा देखाइन्छ।

अमूर्त सम्पत्तिको अपलेखन प्रयोगको निम्ति उपलब्ध भएपछि, ख्याति बाहेकका अमूर्त सम्पत्तिलाई समान किस्तामा नाफा नोक्सान विवरण मार्फत परिषोधन गरिन्छ।

परिषोधन नीति, उपयोग समय र ती सम्पत्तिको अवशेष (residual) मूल्य प्रत्येक वर्ष पुनरावलोकन गरि आवश्यक भएमा उपयुक्त समायोजन गरिन्छ। सहकारीले अमूर्त सम्पत्तिको अवशेष मूल्य नरहने भनेर मान्दछ।

३.७ लगानी सम्पत्ति (Investment Property)

त्यस्ता सम्पत्ति (भवन वा भवनको भाग वा दुबै) जुन भाडाबाट कमाई गर्न वा पूँजी वृद्धि गर्न वा दुबैको लागि राखिन्छ, ती सम्पत्तिहरूलाई लगानी सम्पत्ति भनिन्छ।

मापन

लगानी सम्पत्तिलाई लागत मोडलमा मापन गरिन्छ। सो अनुसार सम्पत्तिको लेखाङ्कन पश्चात् सम्पत्तिलाई हानि नोक्सानी घटाई लागत मूल्यमा प्रस्तुत गरिन्छ। यदि कुनै

सम्पत्तिको प्रयोगमा परिवर्तन भएको कारणले त्यो सम्पत्तिलाई सम्पत्तिमा लगानी भनी पुनः वर्गीकरण गरिन्छ भने त्यस सम्पत्तिको पुनः वर्गीकरण गरिएको दिनको किताबी मूल्यलाई त्यस सम्पत्तिको लागत मूल्य मानि लेखाङ्कन गरिन्छ ।

लगानी सम्पत्तिको अपलेखाङ्कन (derecognition)

लगानी सम्पत्तिहरू यदि दीर्घकालिन रूपमा प्रयोगबाट हटाइएको वा विक्री गरिएको र भविष्यमा कुनै आर्थिक लाभको अपेक्षा नरहेमा ती सम्पत्तिमा लगानीहरूलाई अपलेखाङ्कन गरिन्छ । प्रयोगमा परिवर्तन आएको खण्डमा मात्र लगानी सम्पत्तिमा/बाट कुनै सम्पत्तिलाई सारिन्छ । यदि कुनै सम्पत्तिको प्रयोगमा परिवर्तन भई त्यस सम्पत्तिलाई सम्पत्ति र उपकरणको रूपमा वर्गीकरण गरिएमा त्यस सम्पत्तिको पुनः वर्गीकरण गरिएको दिनको उचित मूल्यलाई त्यस सम्पत्तिको लागत मूल्य मानी लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.८ आयकर

कर व्ययले वर्तमान र स्थगन कर खर्च समावेश गर्दछ । प्रत्यक्ष ईक्विटीमा वा अन्य विस्तृत आयमा लेखाङ्कन नगरिएको हदसम्म भने चालू कर र स्थगन करलाई नाफा वा नोक्सानमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

चालू कर

चालू कर उक्त वर्षको करयोग्य आमदानी वा नोक्सानमा अधिल्लो वर्षको कर तीनौं पर्ने दरमा भएको कुनै समायोजन र प्रतिवेदन मितिमा कार्यान्वयनमा रहेको वा व्यवहारिक रूपमा कार्यान्वयन भएको कर दरहरू प्रयोग गरी अनुमान गर्न सकिने तीनौं योग्य वा पुनर्प्राप्ती योग्य कर हो ।

स्थगन कर

स्थगन कर वित्तीय प्रतिवेदन उद्देश्यको लागि सम्पत्ति र दायित्वहरूको किताबी रकम र कर प्रयोजनका लागि प्रयोग गरिएको रकमबीच अस्थायी भिन्नताको सन्दर्भमा लेखाङ्कन गरिन्छ । स्थगन आयकर सहकारीमा लागू हुने कर दरको प्रयोग गरी निर्धारण गरिन्छ जुन सम्बन्धित स्थगन आयकर सम्पत्ति साकार भएपछि वा स्थगन आयकर दायित्व चुक्ता हुँदा प्रतिवेदन मितिमा लागू हुने अपेक्षा गरिएको हुन्छ । भविष्यमा करयोग्य मुनाफा उपलब्ध हुने सम्भावना भए स्थगन कर सम्पत्तिहरू लेखाङ्कन गरिन्छ जसको लागि अस्थायी भिन्नताहरू प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

३.९ निक्षेप

सहकारीले सदस्यबाट बचत खाता तथा आवधिक खातामा निक्षेप प्राप्त गर्दछ र सोही खाता अन्तर्गत सदस्यहरूले निक्षेप रकम जम्मा गर्ने तथा निकाल्ने गर्दछन् ।

यि कारोबारहरूलाई सहकारीको खातामा लेखाङ्कन गरिन्छ र प्राप्त निक्षेपको मौज्दातलाई सदस्यहरूलाई भुक्तानि गर्नु पर्ने दायित्वको रुपमा प्रस्तुत गरिन्छ ।

३.१० व्यवस्थाहरू

विगतको घटनाको परिणाम स्वरूप सहकारीको वर्तमान सिर्जित वा कानूनी दायित्व छ जुन विश्वसनीय तरिकाले नाप्न सकिन्छ र दायित्व पूरा गर्न आर्थिक लाभको बहिर्गमन हुन्छ भने त्यसलाई सहकारीले व्यवस्थाको रुपमा लेखाङ्कन गर्छ । विगतको घटनाको परिणाम स्वरूप सिर्जना भएको कुनै सम्भावित वा वर्तमान दायित्वको कारण सम्भवतः संसाधनहरूको बहिर्गमनको आवश्यकता पर्दैन तब सम्भावित दायित्वको खुलासा गरिन्छ । जब सम्भावित वा वर्तमान दायित्व छ र जसको कारणले स्रोतको बहिर्गमनको सम्भावना कम छ त्यस्तो अवस्थामा कुनै व्यवस्था वा खुलासा (Disclosure) गरिन्छ ।

जब एउटा सम्झौतावाट सहकारीले लिने अपेक्षित लाभहरू सम्झौता अन्तर्गत आफ्नो दायित्व पूरा गर्नको लागि व्यहोर्नु पर्ने अपरिहार्य लागत भन्दा कम हुन्छ तब अत्याधिक सम्झौता (Onerous Contract) को व्यवस्था लेखाङ्कन गरिन्छ ।

व्यवस्थाहरू प्रत्येक प्रतिवेदन मितिमा समीक्षा गरिन्छ र वर्तमानको उत्तम अनुमानलाई प्रतिबिम्बित गर्न समायोजित गरिन्छ । दायित्व चुक्ता गर्नको लागि स्रोतहरूको बहिर्गमन आवश्यक पर्ने दीर्घकालिन सम्भावना छैन भने व्यवस्था फिर्ता हुन्छ । रकम प्राप्त गर्ने सम्भावना छैन भने सम्भावित सम्पत्तिलाई वित्तीय विवरणमा उल्लेख गरिन्छ । यदि सम्भावना छ भने सम्भावित सम्पत्तिको खुलासा गरिन्छ । तर सम्भावित सम्पत्तिलाई निरन्तर मूल्याङ्कन गरिन्छ र आर्थिक लाभ प्राप्त हुने निश्चित छ भने उक्त सम्पत्ति र सम्बन्धित आयलाई परिवर्तन आउने अवधिमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.११ आम्दानीको लेखाङ्कन

सदस्यहरूबाट अतिरिक्त योगदान प्राप्त नगरि, सहकारीको नियमित कारोबार अन्तर्गत कुनै अवधिमा प्राप्त हुने आर्थिक लाभको कुल प्रवाहले संस्थाको पूँजी वृद्धि हुने अवस्था सिर्जना हुन्छ भने सोलाई आम्दानी भनिन्छ । सहकारीलाई आर्थिक लाभ प्राप्त हुने सम्भावना भएमा र आम्दानीको विश्वसनीय तरिकाले मापन गर्न सक्ने अवस्थामा आम्दानीको लेखाङ्कन गर्ने गरिन्छ । यदि कुनै अवधिमा रकमको असुलि हुने सम्भावना नभएमा सो अवधिमा आम्दानी जनाउने गरिदैन ।

क) व्याज आम्दानी

परिषोधित मूल्यमा मापन गरिएको वित्तीय सम्पत्तिमा आर्जन गरको व्याजलाई, सहकारीको सामान्य व्याजदर जो प्रभावकारी व्याज दरको करिबी दर हुन्छ सो अनुसार व्याज आम्दानीमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

प्रभावकारी व्याज दर (effective interest rate) विधिको यथार्थ गणना गर्न लाग्ने खर्च उक्त विधिको पालना गर्दा हुने फाइदा भन्दा बढी हुने सहकारीको अनुमान रहेको छ। साथै ऋण तथा सापटीमा आर्जित व्याज र प्रभावकारी व्याजदरमा आधारित व्याज आम्दानीमा रहको भिन्नता material नभएको कारणले शुरुवाती शुल्कहरूलाई ऋण तथा सापटीको समयावधिमा परिषोधन गरिएको छैन।

प्रभावकारी व्याज विधि भन्नाले आर्जित व्याज आम्दानी तथा आर्जित व्याज खर्चलाई वित्तीय सम्पत्तिको तथा वित्तीय दायित्वको समयावधिमा विभाजन गरी परिषोधित मूल्य गणना गर्ने विधि भन्ने बुझिन्छ। प्रभावकारी व्याज दर भनेको त्यस्तो दर हो जसले अनुमानित भविष्यको नगद प्राप्ती वा भुक्तानीलाई वित्तीय उपकरणको अनुमानित समयावधि वा उपयुक्त अवस्थामा सोभन्दा कम समयावधिको आधारमा वित्तीय सम्पत्ति वा वित्तीय दायित्वको खुद किताबी मूल्यलाई discount गर्दछ। सो व्याज दर गणना गर्नको लागी सहकारीले सम्भौतामा आधारित शर्त अनुसार भविष्यमा उत्पन्न हुने वित्तीय उपकरणको अनुमानित नगद प्रवाहलाई प्रयोग गरिन्छ।

नेपाल लेखामान बोर्डले सिफारिस गरे बमोजिम नेपाल चार्टर्ड एकाउन्टेन्स संस्थाले NFRS कार्यान्वयन गर्नका लागि जारी गरेका carve-out अनुसार प्रभावकारी व्याज दरको गणना गर्दा, विश्वसनिय तरिकाले निर्धारण गर्न Immaterial तथा अव्यावहारिक (Impracticable) नभएसम्म, प्रभावकारी व्याजदरको अभिन्न अंग अन्तर्गतका सम्भौताका पक्षहरू बिचको सबै प्राप्ति तथा भुक्तानी गरको शुल्कहरू पर्दछन्।

सहकारीले ऋण सापटीमा आर्जित व्याज आम्दानी अन्तर्गत राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको २०८२/०३/२२ मा जारी निर्देशन बमोजिम २०८२ श्रावण १५ सम्ममा आर्जित व्याजलाई आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आम्दानी जनाएको छ।

ख) शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

कुनै सेवा दिँदा वा महत्वपूर्ण काम गर्दा निर्धारण गरिएको मूल्य भन्दा लाभ बढी भएको अवस्थामा शुल्क र कमिशनहरू प्रोदभावी (accrual) आधारमा लेखाङ्कन गरिन्छ। जब प्रोदभावी आधारमा लेखाङ्कन गरिएको शुल्क र कमिशनको लागत लाभ भन्दा बढी हुन्छ, त्यस्तो अवस्थामा कमिशन र शुल्कलाई सोही वर्ष खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ।

ग) लाभांश आम्दानी

लाभांश प्राप्त गर्न अधिकार स्थापित भएको अवस्थामा लाभांश आय लेखाङ्कन गरिन्छ।

घ) खुद व्यापारिक आम्दानी

खुद व्यापारिक आम्दानी अन्तर्गत व्यापारिक सम्पत्ति तथा दायित्व सम्बन्धी आम्दानी र खर्चहरू पर्दछन् । साथै यसमा व्यापारिक सम्पत्ति तथा दायित्वको उचित मूल्यमा आएको परिवर्तन, प्राप्त व्याज, लाभांश र विदेशी विनिमयको फरकहरू पनि पर्दछन् ।

३.१२ व्याज खर्च

परिपोधित मूल्यमा मापन गरिएका सम्पूर्ण वित्तीय दायित्वहरूको निम्ति प्रभावकारी व्याज दरको करिबी दर प्रयोग गरी व्याज खर्च लेखाङ्कन गरिन्छ ।

३.१३ कर्मचारी सुविधा

क) अल्पकालीन कर्मचारी सुविधा

अल्पकालीन कर्मचारी सुविधा यस्तो सुविधा हो जुन वार्षिक रिपोर्टिङ समयको समाप्ति पछि १२ महिना अघि पूर्णतय राफसाफ हुने अपेक्षा गरिएको हुन्छ । यसमा निम्न सुविधाहरू समावेश छन् :

- ज्याला, तलव र सामाजिक सुरक्षा योगदान ।
- तलबी वार्षिक विदा र विरामी विदा ।
- नाफा बाँडफाँड र लाभांश ।
- गैर नगद लाभ ।

छोटो अवधिको कर्मचारी लाभलाई discount नगरी मापन गरिन्छ र सेवा प्रदान गरेको बखत नै खर्च जनाइन्छ । छोटो अवधिको नगद वोनस र नाफा बाँडफाँड योजना बमोजिम भुक्तानी गर्नु पर्ने रकमको हकमा यदि कर्मचारीको पूर्व अवधिको सेवाको कारण सहकारीको वर्तमान कानूनी तथा निर्मित दायित्व भएमा र उक्त दायित्व भरपर्दो तरिकाले मापन गर्न सकेमा सो बराबरको रकमलाई दायित्वको रुपमा लेखाङ्कन गरिन्छ ।

ख) रोजगार पछिको सुविधा

परिभाषित योगदान योजना

NAS 19 कर्मचारी सुविधा अनुसार परिभाषित योगदान योजना रोजगार पछि प्राप्त हुने लाभ योजना हो जसमा सहकारीले निश्चित रकम सामाजिक सुरक्षा कोषमा योगदान गर्दछ र यदि कर्मचारीहरूको वर्तमान तथा पूर्व सेवा वापतको सम्पूर्ण कर्मचारी लाभ भुक्तानी गर्न यथेष्ट सम्पत्ति नभएको खण्डमा कुनै कानूनी र निर्मित दायित्व आउँदैन । परिभाषित योगदान योजनामा कर्मचारीले सहकारीलाई दिएको सेवाको अनुपातमा रोजगारदाताले तीर्नु पर्ने योगदानलाई कर्मचारी खर्च भनेर नियत (due) भएको दिन कर्मचारी खर्चमा लेखाङ्कन गरिन्छ । तीन बाँकी योगदानलाई दायित्वको रुपमा अन्य दायित्वमा देखाइन्छ ।

सहकारीले कर्मचारी संचय कोषमा प्रत्येक कर्मचारीको साधारण तलबको पूर्वनिर्धारित दर अनुसार १० प्रतिशत र कर्मचारीको तलबबाट १० प्रतिशत कटौत गरि कुल २० प्रतिशत जम्मा गरेको छ । माथि उल्लेखित खर्चहरू NAS 19 बमोजिम परिभाषित सुविधा योजना अन्तरगत योगदान गरिएको भनेर पहिचान गरिएको छ । संस्थाको उपदान तथा कर्मचारी बिदा बापतको दायित्वको लागि एकचुरीयल मुल्याङ्कन गरीएको छैन ।

३.१४ IFRS 15: Revenue from contracts with customers (ग्राहकहरूसँगको अनुबन्धनबाट आय)

IASB ले आय पहिचान र लेखाङ्कनका लागि नयाँ मानक जारी गर्‍यो जसले विद्यमान राजस्व पहिचान र लेखाङ्कन मापदण्डहरूलाई प्रतिस्थापन गर्छ । मानक अनुसार आय पहिचान र लेखाङ्कनका लागि निम्न पाँच चरण मोडेल प्रारूप अनुसरण गर्न आवश्यक छ :

- ग्राहकसँग अनुबन्धनको लेखाङ्कन ।
- अनुबन्धनमा भएको दायित्व पालनाको लेखाङ्कन ।
- कारोबार मूल्यको निर्धारण ।
- अनुबन्धनमा भएको दायित्व पालनाको लागि कारोबार मूल्यको विनियोजन (चरण २ मा भनिए जस्तो) ।
- दायित्व पालनापछि आयको लेखाङ्कन ।

नयाँ मानक १ जनवरी २०१८ बाट कार्यान्वयन भएको छ । व्यवस्थापनले IFRS 15 बाट वित्तीय विवरणमा हुने सम्भावित प्रभावको मूल्याङ्कन गरेको छ र यस आर्थिक वर्षमा कुनै प्रभाव परेको छैन ।

३.१५ IFRS 16 Lease (पट्टा)

IFRS 16 पट्टा को लागि नयाँ लेखामान मानक हो जसले NAS 17 'पट्टा' र IFRIC 4 'कुनै व्यवस्थाले पट्टा समावेश गरेको छ कि छैन निश्चयौल गर्ने' व्यवस्थालाई विस्थापित गर्छ । नयाँ मानकले पट्टा लेखाङ्कनका लागि सञ्चालन वा वित्तीय पट्टाको भिन्नतालाई हटाउँछ र सबै पट्टालाई वित्तीय पट्टाको रूपमा अर्थ्याउँछ ।

दायित्व भुक्तान गर्नेले अन्तरनिहित पट्टा सम्पत्तिको प्रतिनिधित्व गर्दै प्रयोग अधिकार लेखाङ्कन र पट्टा भुक्तानी गर्ने दायित्व प्रतिनिधित्व गर्दै पट्टा दायित्व लेखाङ्कन गर्न आवश्यक छ । यस परिवर्तनको मुख्य कारण यो हो कि यस दृष्टिकोणले अन्य कम्पनीहरूको सम्बन्धमा एक पट्टेदारको सम्पत्ति र दायित्वहरूको अधिक तुलनात्मक प्रतिनिधित्वको परिणाम दिनेछ र सँगै वृद्धि गरिएको प्रकटीकरणको साथ पट्टेदारका वित्तीय लिभरेज र पूँजीमा पारदर्शिता प्रदान गर्दछ । मानकले पट्टेदारलाई कि त पूर्ण परावर्तित वा संशोधित परावर्तित संक्रमण विधि छनौट गर्न अनुमति दिन्छ ।

सहकारीले NFRS 16 को संशोधित परावर्तित संक्रमण विधि (Modified retrospective approach) को प्रयोग गरिएको छ । तसर्थ तुलनात्मक जानकारीहरूलाई पुनः लेखन गरिएको छैन, NAS 17 बमोजिम नै प्रस्तुत गरिएको छ । NFRS 16 बमोजिमको लेखा नितिहरू भन्दा भिन्न भएका NAS 17 लेखा नितिहरू छुट्टै प्रस्तुत गरिएका छन् तथा त्यसबाट पर्ने प्रभावहरूलाई लेखा टिप्पणीमा खुलासा गरिएको छ ।

पट्टा सम्भौता लागु हुदा सहकारीले प्रयोग गर्ने अधिकार (Right to use) सम्पत्ति र पट्टा दायित्वको पहिचान गर्दछ । प्रयोग गर्ने अधिकार शुरुमा परल मूल्यमा निर्धारण गरिन्छ, जसमा सम्भौता शुरु भन्दा पहिला वा शुरुमै तिरेको रकमलाई पट्टा दायित्वसँग समायोजिन गरेपछिको रकम, अन्य कुनै प्रत्यक्ष खर्च, अनुमानित भत्काउने खर्च र अन्य कुनै खर्चहरूको जोड तथा कुनै पट्टा प्रोत्साहन घटाएको रकममा मापन गरिन्छ ।

प्रयोग गर्ने अधिकारलाई प्रत्येक आर्थिक वर्षको अन्यमा प्रयोग गर्न मिल्ने अवधि वा पट्टा अवधिमा समानान्तर विधिद्वारा ह्रास गरिन्छ । सम्पतिको अनुमानित आयुको निर्धारण सम्पत्ति तथा उपकरणको जस्तै आधारमा गरिन्छ ।

सम्भौता हुदा भुक्तान हुन बाँकी पट्टा रकमलाई वर्तमान मूल्यमा सहकारीको उधारो लिने दरले Discounting गरी दायित्वको मापन गरिन्छ ।

३.१६ शेयर पूँजी

सहकारीले पूँजीगत उपकरणहरूलाई वित्तीय दायित्व तथा इक्विटी उपकरणमा सम्भौताका शर्तका आधारमा वर्गिकरण गर्ने गरेको छ । इक्विटी भनेको सहकारीको सम्पत्तिहरूमा सम्पूर्ण दायित्वहरू घटाएर बाँकी रहेको स्वार्थमा दावी हो । अवधिभरमा इक्विटीमा भएको परिवर्तन अन्तर्गत शेयर पूँजी, वित्तीय विवरणमा लेखाङ्कन गरिएका आम्दानी र खर्च साथै सदस्यको योगदानमा सदस्यहरूलाई बाँडिएको रकम घटाई बाँकी भएको रकम पर्दछ ।

३.१७ कोष

जगेडा कोष

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६८ अनुरूप करपछिको खुद नाफाको २५% साधारण जगेडा कोषमा छुट्टाइएको छ । यस कोष अन्तर्गत रहेको रकम अविभाज्य रहको छ ।

पूँजी फिर्ता कोष

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ६९ अनुरूप पूँजी फिर्ता कोष सिर्जना गरिएको छ । साधारण जगेडा कोषमा छुट्टाइएर बाँकी रहेको रकमबाट २५% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ ।

सहकारी प्रवर्द्धन कोष

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७० अनुरूप सहकारी प्रवर्द्धन कोष सिर्जना गरिएको छ। साधारण जगेडा कोषमा छुट्टाइएर बाँकी रहेको रकमबाट ०.५% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ।

शेयर लाभांश कोष

सहकारीको आन्तरिक नीति नियम अनुसार शेयर लाभांश कोषको सिर्जना गरिएको छ। साधारण जगेडा कोष, पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा छुट्टाइएर बाँकी रहेको रकमबाट ८०% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ। संस्थाका सदस्यहरूलाई शेयर लाभांश वितरण गर्नको निमित्त यस कोषको सिर्जना गरिएको छ।

घाटापूर्ति कोष

सहकारीको आन्तरिक नीति नियम अनुसार घाटा पूर्ति कोषको सिर्जना गरिएको छ। साधारण जगेडा कोष, पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा छुट्टाइएर बाँकी रहेको रकमबाट ५% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ। संस्थामा आइपर्न सक्ने नोक्सानीको भरपाई गर्नको निमित्त यस कोषको सिर्जना गरिएको छ।

कर्मचारी बोनस कोष

सहकारीको आन्तरिक नीति नियम अनुसार कर्मचारी बोनस कोषको सिर्जना गरिएको छ। संस्थाको नाफा रकमबाट १०% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ।

सहकारी विकास कोष

सहकारीको आन्तरिक नीति नियम अनुसार सहकारी विकास कोषको सिर्जना गरिएको छ। साधारण जगेडा कोष, पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा छुट्टाइएर बाँकी रहेको रकमबाट ५% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ। संस्थाले सहकारी सम्बन्धि विभिन्न कार्यक्रम संचालन गर्ने हेतुले यस कोषको सिर्जना गरिएको छ।

सहकारी शिक्षा तथा तालिम कोष

सहकारीको आन्तरिक नीति नियम अनुसार सहकारी शिक्षा कोषको सिर्जना गरिएको छ। साधारण जगेडा कोष, पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा छुट्टाइएर बाँकी रहेको रकमबाट ५% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ।

स्थिरिकरण कोष

सहकारीको आन्तरिक नीति नियम अनुसार स्थिरिकरण कोषको सिर्जना गरिएको छ। साधारण जगेडा कोष, पूँजी फिर्ता कोष र सहकारी प्रवर्द्धन कोषमा छुट्टाइएर बाँकी रहेको रकमबाट ५% रकम यस कोषमा वार्षिक रुपमा छुट्टाउने गरिएको छ।

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

४.१ नगद तथा नगद समान

नगद वा नगद सरह भन्नाले आफूसँग भएको नगद मौज्दात, बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात, माग तथा अल्प सूचनामा प्राप्त हुने रकम र नगदमा रुपान्तरण हुने समयावधि तीन वा तीन महिना भन्दा कम समयमा परिपक्वता अवधि भएको अति तरल वित्तीय सम्पत्ति बुझिन्छ। सहकारीले अल्पकालिन प्रतिवद्धता पूरा गर्न प्रयोग गर्ने र वास्तविक मूल्य (Fair value) परिवर्तनमा नगन्य जोखिम भएको वित्तीय सम्पत्ति नै नगद तथा नगद सरह हो। वित्तीय अवस्थाको विवरणमा नगद र नगद सरहलाई परिशोधित मूल्यमा राखिएको छ।

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
नगद मौज्दात	७,५६७,२३४	५,७३०,९८४
बैंक तथा वित्तीय संस्थसँग रहेको मौज्दात	४४,५७१,५६४	५९,०५५,९९५
अन्य संस्थसँग रहेको मौज्दात	११,६४०,३५७	१३,९२१,१३१
जम्मा	६३,७७९,१५५	७८,७०८,११०

४.२ अन्य व्यापारिक सम्पत्ति

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
ट्रेजरी बिल	-	-
नेपाल सरकारको ऋणपत्र	-	-
नेपाल राष्ट्र बैंकको ऋणपत्र	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	-	-

४.३ सदस्यलाई ऋण लगानी

सहकारीले आफ्ना सदस्यहरूलाई विभिन्न कर्जा तथा सापट सुविधाहरू प्रदान गर्दै आएको छ। यी सम्पत्तिहरू केवल साँवा र व्याजको भुक्तानी हुने अनुबन्धित (Contractual) नगद प्रवाहहरू संकलन गर्ने व्यापारिक मोडेल भित्र राखिन्छ। यिनिहरूलाई पछि प्रभावकारी व्याज दर ('EIR') विधि प्रयोग गरी परिशोधित मूल्य (Amortised Cost) मा क्षयिकरण (Impairment) घटाई मापन गरिन्छ। यदि प्रभावकारी व्याज दरको परिशोधन र क्षयिकरण (Impairment) बाट नोक्सान, उत्पन्न भएमा नाफा र नोक्सानको विवरणमा जनाईन्छ।

सहकारीले ऋणको क्षयिकरण (impairment) मूल्याङ्कनको लागि वैकल्पिक विधि अपनाएको छ। तदनुसार, NFRS अनुसार गणना गरिएको व्यक्तिगत र सामूहिक क्षयिकरण (impairment) को रकमलाई नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा जारी बचत तथा ऋणको करोबार

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

गर्ने सहकारी संस्थाका लागि निर्देशन र मापदण्ड, २०८१ अन्तर्गत आवश्यक क्षयिकरण (न्यूनतम ऋण नोक्सानी व्यवस्था) प्रावधानसँग तुलना गरिन्छ, यी उपायहरूबाट प्राप्त हुने रकममध्ये जुन बढि हुन आउँछ त्यही रकम ऋण लगानीको लागि क्षयिकरणका रूपमा लिइन्छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकद्वारा जारी बचत तथा ऋणको कारोबार गर्ने सहकारी संस्थाका लागि निर्देशन तथा मापदण्ड, २०८१ अनुसार निम्न उमेर (ageing) म्याट्रिक्स अनुसार क्षयिकरणको व्यवस्था गर्नुपर्छ।

विवरण	न्यूनतम ऋण नोक्सानी व्यवस्था (प्रतिशत)
असल ऋण (भाखा ननाघेको र भाखा नाघी ३ महिना व्यतीत नभएका)	१%
कमसल (३ देखि ६ महिनासम्म भाखा नाघेका)	२५%
शकास्पद ऋण (६ देखि १२ महिनासम्म भाखा नाघेका)	५०%
खराब ऋण (१२ महिनाभन्दा बढीले भाखा नाघेका)	१००%

NFRS ५ अनुसार क्षयिकरण (Impairment)

सहकारीले गत आ.व. सम्म NAS ३९ अनुसार “incured loss model” प्रयोग गरेर क्षयिकरण हिसाव गरेको थियो।

आर्थिक वर्ष २०८१-८२ देखि; सहकारीले “अपेक्षित क्रेडिट नोक्सानी मोडेल (Expected Credit Loss Model)” अनुसार ऋण लगानीमा क्षयिकरण गणना गरेको छ। ECL मोडेल अन्तर्गत, सहकारीले परिशोधित लागत (Amortized Cost) र FVTOCI मा मापन गरिएको ऋण लगानीसँग सम्बन्धित अपेक्षित क्रेडिट घाटा (ECL) को परिलक्षित (forward - looking) आधारमा मूल्याङ्कन गर्दछ। सहकारीले प्रत्येक समिक्षा मितिमा यस्तो नोक्सानका लागि नोक्सानी व्यवस्था पहिचान गर्दछ। ECL को मापनले निम्न कुरा प्रतिबिम्बित गर्दछ:

- सम्भावित परिणामहरूको दायराको मूल्याङ्कन गरेर निर्धारण गरिएको निष्पक्ष र सम्भाव्यता-भारित रकम;
- पैसाको समय सम्बन्धि मूल्य (time value of money); र
- विगतका घटनाहरू, वर्तमान अवस्था र भविष्यको आर्थिक अवस्थाको पूर्वानुमानको बारेमा समिक्षा मितिमा अनुचित लागत वा प्रयास बिना उपलब्ध तर्कसंगत र समर्थनयोग्य जानकारी।

सदस्यहरूलाई प्रदान गरिएको ऋण लगानीको विवरण यसै साथ प्रस्तुत गरिएको छ।

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
परिषोधित लागतमा मापन गरिएको कर्जा तथा सापट	९७९,४१०,८५३	९२७,९१६,२४५
घटाउने : कर्जा नोक्सानी व्यवस्था		
सामूहिक नोक्सानी व्यवस्था	(१३,८६८,५१७)	(१३,६१७,०९४)
खुद रकम	९६५,५४२,३३७	९१४,२९९,१५१
नाफा नोक्सान हिसाब मार्फत उचित मूल्यमा मापन गरिएका कर्जा तथा सापट	-	-
जम्मा	९६५,५४२,३३७	९१४,२९९,१५१

क्षयिकरणको लागि व्यवस्था

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
नियामक आवश्यकता अनुसारको क्षयिकरण	१३,८६८,५१७	१३,६१७,०९४
NFRS ९/ NAS ३९ अनुसारको क्षयिकरण	७,५६४,२२२	११२,८९१,१२२
क्षयिकरण व्यवस्था प्रदान गरिएको (माथिको मध्ये बढी)	१३,८६८,५१७	१३,६१७,०९४

८.८ लगानी धितोपत्रहरू

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
परिषोधित लागतमा मापन गरिएको लगानी सुरक्षणपत्र	-	-
अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत उचित मूल्यमा मापन गरिएको शेयर (इक्विटी) मा लगानी	१,८३७,४००	१,४३७,४००
जम्मा	१,८३७,४००	१,४३७,४००

अन्य विस्तृत आम्दानी मार्फत उचित मूल्यमा मापन गरिएको शेयर (इक्विटी) मा लगानी

सहकारीले निम्न उल्लेखित संस्थाहरूको शेयरमा लगानी गरेको छ। सुचिकृत नभएका शेयर सुरक्षण पत्रलाई परल मूल्यमा प्रस्तुत गरिएको छ।

शेयर लगानी गरिएका संस्था	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
राष्ट्रिय सहकारी बैंक लिमिटेड	५१०,०००	११०,०००
नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रीय सहकारी संघ लिमिटेड	१,०१२,४००	१,०१२,४००
जिल्ला सहकारी संघ लि.	५,०००	५,०००
काठमाडौं बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	११०,०००	११०,०००
नेपाल स्वास्थ्य सेवा सहकारी संस्था लिमिटेड	२००,०००	२००,०००
जम्मा	१,८३७,४००	१,४३७,४००

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

४.५ चालु कर सम्पत्ति

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
चालु कर सम्पत्ति		
चालु वर्षको आय कर सम्पत्ति	२३८,९१२	४८७,३५४
चालु कर दायित्व		
चालु वर्षको आयकर दायित्व	(३५०,२९४)	(३२१,३७१)
जम्मा	(१११,३८२)	१६५,९८३

४.६ लगानी सम्पत्ति

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
उचित मूल्यमा मापन गरिएको लगानी सम्पत्ति		
शरुको मौज्दात	-	-
यस वर्षको थप/विक्री	-	-
यस वर्षको फेयर मूल्यमा परिवर्तन	-	-
समायोजनर स्थानान्तरण	-	-
खुद रकम	-	-
परल मूल्यमा मापन गरिएको लगानी सम्पत्ति		
शरुको मौज्दात - Gross Value	-	-
यस वर्षको थप/विक्री	-	-
समायोजन / स्थानान्तरण	-	-
संचित ह्यासकट्टी	-	-
संचित जोखिम व्यवस्था	-	-
खुद रकम	-	-
जम्मा	-	-

संझौता वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८१/८२

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. चन्द्रगिरि न.पा.-५, दाउरा डिपो, काठमाडौं

४.७ सम्पत्ति तथा उपकरण

विवरण	जग्गा	भवन	फर्निचर तथा फिक्स्चर	कम्प्युटर तथा सामानहरू	कार्यालय उपकरण	कार्यालय पार्टिसन	मोटर साइकल	मासुती भ्यान	जम्मा
परल मोल									
१ श्रावण २०८० को मौज्जात	७०,०२४.७८७	१२,६४४.६८५	१९७.४८५	३५४.२१९	३०८.३८५	९६.२८०	४२१.७७५	६००.६४६	८४,६४८.२६२
यस वर्ष थप	-	-	११,०००	-	९८.१४०	-	-	-	१०९,१४०
प्राप्तीबाट थप	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विक्रि / डिस्पोजल	-	-	-	-	-	-	-	-	-
समायोजन/पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्जात	७०,०२४.७८७	१२,६४४.६८५	२०८.४८५	३५४.२१९	४०६.५२५	९६.२८०	४२१.७७५	६००.६४६	८४,७५७.४०२
१ श्रावण २०८१ को मौज्जात	७०,०२४.७८७	१२,६४४.६८५	२०८.४८५	३५४.२१९	४०६.५२५	९६.२८०	४२१.७७५	६००.६४६	८४,७५७.४०२
यस वर्ष थप	-	-	-	-	-	-	-	-	-
प्राप्तीबाट थप	-	-	-	-	-	-	-	-	-
यस वर्षको विक्रि / डिस्पोजल	-	-	-	-	-	-	-	-	-
समायोजन/पुनःमूल्याङ्कन	-	-	-	-	-	-	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्जात	७०,०२४.७८७	१२,६४४.६८५	२०८.४८५	३५४.२१९	४०६.५२५	९६.२८०	४२१.७७५	६००.६४६	८४,७५७.४०२
ह्रासकद्दी तथा हानी नोक्सानी									
१ श्रावण २०८० को मौज्जात		१,६१३.२५१	६६.२७३	१९५.०८३	१६२.०६३	५५.६६२	१२५.५३८	२८०.३०२	२,४९८.१७३
यस वर्षको ह्रासकद्दी		३८०.३९४	२०.०९३	४०.११२	३६.९०४	२७.५५४	५९.८३६	६४.०६९	६२८.९६३
यस वर्षको हानी नोक्सानी									
विक्रि / डिस्पोजल									
समायोजन/पुनःमूल्याङ्कन									
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्जात	-	१,९९३.६४६	८६.३६६	२३५.१९६	१९८.९६७	८३.२१७	१८५.३७४	३४४.३७१	३,१२७.१३६
१ श्रावण २०८१ को मौज्जात	-	१,९९३.६४६	८६.३६६	२३५.१९६	१९८.९६७	८३.२१७	१८५.३७४	३४४.३७१	३,१२७.१३६
यस वर्षको ह्रासकद्दी	-	३८०.३९४	१८.५३९	४०.११२	४३.१६७	१३.०६३	५९.८३६	६४.०६९	६१९.१८२
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-								
विक्रि / डिस्पोजल	-								
समायोजन/पुनःमूल्याङ्कन	-								
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्जात	-	२,३७४.०४०	१०४.९०६	२७५.३०८	२४२.१३४	९६.२८०	२४५.२१०	४०८.४४०	३,७४६.३१८
खुद किताबी मूल्य									
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्जात	७०,०२४.७८७	१०,६५१.०३९	१२२.११९	११९.०२३	२०७.५५८	१३.०६३	२३६.४०१	२५६.२७५	८१,६३०.२६७
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्जात	७०,०२४.७८७	१०,२७०.६४५	१०३.५७९	७८.९११	१६४.३९१	(०)	१७६.५६५	१९२.२०६	८१,०११.०८५

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

४.८ ख्याति तथा अमूर्त सम्पत्ति

विवरण	सफ्टवेयर	जम्मा
परल मोल		
१ श्रावण २०८० को मौज्दात	२८७,९८०	२८७,९८०
यस वर्ष थप	-	-
प्राप्तीबाट थप	-	-
यस वर्षको विक्रि / डिस्पोजल	-	-
समायोजन / पुनःमूल्याङ्कन	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	२८७,९८०	२८७,९८०
१ श्रावण २०८१ को मौज्दात	२८७,९८०	२८७,९८०
यस वर्ष थप	-	-
प्राप्तीबाट थप	-	-
यस वर्षको विक्रि / डिस्पोजल	-	-
समायोजन / पुनःमूल्याङ्कन	-	-
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	२८७,९८०	२८७,९८०
परिशोधन खर्च		
१ श्रावण २०८० को मौज्दात	४८,८१३	४८,८१३
यस वर्षको हासकट्टी	४७,८३३	४७,८३३
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-
विक्रि / डिस्पोजल	-	-
समायोजन	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	९६,६४६	९६,६४६
१ श्रावण २०८१ को मौज्दात	९६,६४६	९६,६४६
यस वर्षको हासकट्टी	४७,८३३	४७,८३३
यस वर्षको हानी नोक्सानी	-	-
विक्रि / डिस्पोजल	-	-
समायोजन	-	-
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	१४४,४८०	१४४,४८०
खुद किताबी मूल्य	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ को मौज्दात	१९१,३३४	१९१,३३४
आषाढ मसान्त २०८२ को मौज्दात	१४३,५००	१४३,५००

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

४.८ स्थगन कर सम्पत्ति

विवरण	२०८२ आषाढ ३२		
	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)
अस्थायी भिन्नतामा स्थगन कर			
सदस्यलाई दिएको कर्जा तथा सापट	-	-	-
लगानी सम्पत्ति	-	-	-
सुरक्षणपत्रमा लगानी	-	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण		१४५,३३६	(१४५,३३६)
ख्याति तथा अमूर्त सम्पत्ति	४,८९१	-	४,८९१
लिज दायित्व			-
व्यवस्था	२५५,४८०	-	२५५,४८०
अन्य अस्थायी भिन्नताहरू			
अस्थायी भिन्नतामा स्थगन कर	२६०,३७१	१४५,३३६	११५,०३५
अघि सारेको अनुपयोग कर घाटामा स्थगन कर	-	-	-
करको दरमा परिवर्तनले सिर्जना भएको स्थगन कर	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८२ मा खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)			११५,०३५
१ श्रावण २०८१ मा स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)	-	-	१४६,२६८
यस वर्ष सिर्जना भएको/(फिर्ता भएको)	-	-	३१,२३३
नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)	-	-	३१,२३३
अन्य विस्तृत आम्दानीमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)	-	-	-
इक्विटीमा सिधै देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)	-	-	-

देव दर्शन बचत तथा ञ्गण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

विवरण	२०८१ आषाढ ३१		
	स्थगन कर सम्पत्ति	स्थगन कर दायित्व	खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)
अस्थायी भिन्नतामा स्थगन कर			
सदस्यलाई दिएको कर्जा तथा सापट	-	-	-
लगानी सम्पत्ति	-	-	-
सुरक्षणपत्रमा लगानी	-	-	-
सम्पत्ति तथा उपकरण	-	११६,३१७	११६,३१७.००)
ख्याति तथा अमूर्त सम्पत्ति	७,१०५	-	७,१०५.००
लिज दायित्व	-	-	-
व्यवस्था	२५५,४८०	-	२५५,४८०.००
अन्य अस्थायी भिन्नताहरू	-	-	-
अस्थायी भिन्नतामा स्थगन कर	२६२,५८५	११६,३१७	१४६,२६८
अघि सारेको अनुपयोग कर घाटामा स्थगन कर	-	-	-
करको दरमा परिवर्तनले सिर्जना भएको स्थगन कर	-	-	-
आषाढ मसान्त २०८१ मा खुद स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)	-	-	१४६,२६८
१ श्रावण २०८० मा स्थगन कर सम्पत्ति/(दायित्व)	-	-	२०५,७८२
यस वर्ष सिर्जना भएको/(फिर्ता भएको)	-	-	५९,५१४
नाफा नोक्सान हिसाबमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)	-	-	५९,५१४
अन्य विस्तृत आम्दानीमा देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)	-	-	-
इक्विटीमा सिधै देखाइएको स्थगन कर खर्च/(आम्दानी)	-	-	-

संज्ञी वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८१/८२

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

८.१० अन्य सम्पत्ति

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
अग्रिम भुक्तानी र धरौटी	४६०,०२६	४६६,५८४
अन्य गैर बैकिङ्ग सम्पत्तिहरू	-	-
लिन बाँकी आसामी	४१९,८८५	२७०,४२७
स्थगन कर्मचारी खर्च	८०७,१४७	२३२,२००
आम्दानी जनाइएको असुलि हुन बाँकि ब्याज	-	१९,८६४,४७३
अन्य	२,४७२,३५५	३,२१५,७४८
जम्मा	४,१५९,४१२	२४,०४९,४३३

८.११ सदस्यबाट निक्षेप

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
अनिवार्य बचत	१९,९०९,२९२	१९,५८५,३७७
कारोबार बचत	४३८,८०७,१४०	३७०,०६८,२८१
आवधिक (मुद्दती) निक्षेप	५३१,७४०,६५६	५८३,७१९,९२३
निक्षेपमा तीर्न बाँकी ब्याज	१७,६८०,२६०	१९,८३०,३५८
जम्मा	१,००८,१३७,३४८	९९३,२०३,९३९

८.१२ तीन बाँकी कर्जा सापटी

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूबाट	-	-
अन्य संस्थाबाट	१५,०००,०००	१५,०००,०००
जम्मा	१५,०००,०००	१५,०००,०००

८.१३ व्यवस्था

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
लापरवाही (redundancy) को लागि व्यवस्था	-	-
पुनःसंरचनाको लागि व्यवस्था	-	-
कानुनी तथा करको मुद्दा मामिला	-	-
Onerous सम्झौता	-	-
जम्मा	-	-

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

८.१४ अन्य दायित्व

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
परिभाषित कर्मचारी लाभ योजना सम्बन्धि दायित्व	२,५४४,६१०	२,५४४,६१०
दिर्घकालिन सेवा विदा वापतको दायित्व	१०,१८९	१०,१८९
अल्पकालिन कर्मचारी लाभ	-	-
स्रोतमा करकट्टी तीन बाँकी	२,१९९,६५७	४,०२९,०२८
क्रेडिटर्स तथा बक्यौता	-	-
तीन बाँकी लेखापरीक्षक शुल्क	१५०,०००	१४७,७५०
स्थगन अनुदान आयको दायित्व	-	-
वित्तीय लिज अन्तर्गतको दायित्व	-	-
अन्य	-	-
जम्मा	४,९०४,४५६	६,७३१,५७७

८.१५ शेयर पूँजी

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
साधारण शेयर	५०,०९१,९००	५०,६१९,१००
जम्मा	५०,०९१,९००	५०,६१९,१००

साधारण शेयर		
विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
अधिकृत पूँजी		
५००,०००, साधारण शेयर प्रति रु. १००	५०,०००,०००	५०,०००,०००
५००,०००, साधारण शेयर प्रति रु. १००		
जारी पूँजी		
५००,९९९ साधारण शेयर प्रति रु. १००	५०,०९१,९००	५०,६१९,१००
५०६,१९१ साधारण शेयर प्रति रु. १००		
चुक्ता पूँजी		
५००,९९९ साधारण शेयर प्रति रु. १००	५०,०९१,९००	५०,६१९,१००
५०६,१९१ साधारण शेयर प्रति रु. १००		
जम्मा	५०,०९१,९००	५०,६१९,१००

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

८.१६ जगेडा तथा अन्य कोषहरू

विवरण	२०८२ आषाढ ३२	२०८१ आषाढ ३१
साधारण जगेडा कोष	२८,३७१,१२४	२६,७५१,७८८
संरक्षित पूँजी फिर्ता कोष	७५५,०७४	१९९,८४३
सहकारी प्रबर्द्धन कोष	१३८,२५२	१२७,१४७
लाभांश कोष	१,८००,०९६	४७६,४२५
कर्मचारी बोनश कोष	६८८,७६८	३५४,४९२
सहकारी विकास कोष	८२,७२९	२९,७७७
घाटापूर्ति कोष	८२,७२९	२९,७७७
सहकारी शिक्षा तथा तालिम कोष	८२,७२९	२९,७७७
सदस्य हित कोष	२,५२७,४६५	२,५५३,४६५
स्थिरीकरण कोष	८२,७२९	७८९,६९८
जम्मा	३४,६११,६९६	३१,३४२,१८८

८.१७ व्याज आम्दानी

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
सदस्यलाई दिएको कर्जा तथा सापट	१३४,९४९,१२९	१४१,६३३,०५६
बैंक तथा वित्तीय संस्थामा रहेको मौज्दात	४८२,५६७	८४२,५६८
सुरक्षणपत्रमा लगानी	-	-
कर्मचारी कर्जा तथा सापट	१३१,८४१	९५,४७८
अन्य	-	-
जम्मा व्याज आम्दानी	१३५,५६३,५३७	१४२,५७१,१०३

८.१८ व्याज खर्च

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
सदस्यको निक्षेप	११९,५४९,३२३	१२३,६६७,९०२
बैंक तथा वित्तीय संस्थाको सापटी	-	-
अन्य संस्थाको सापटी	१,३४२,६३९	१,४०९,५८९
जम्मा व्याज खर्च	१२०,८९१,९६२	१२५,०७७,४९१

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

८.१८ शुल्क तथा कमिशन आम्दानी

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
कर्जा व्यवस्थापन तथा प्रशासनिक शुल्क	१००,४००	२१३,८७५
सेवा शुल्क	८,५१३,९३२	९,५०८,१४१
अन्य शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	११६,०९९	४७,८९४
जम्मा शुल्क तथा कमिशन आम्दानी	८,७३०,४३१	९,७६९,९१०

८.२० शुल्क तथा कमिशन खर्च

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
कर्जा व्यवस्थापन तथा प्रशासनिक खर्च	१०८,६९७	८१,२००
अन्य शुल्क तथा कमिशन खर्च	७,७६४	१६,७९३
जम्मा शुल्क तथा कमिशन खर्च	११६,४६१	९७,९९३

८.२१ अन्य संचालन आम्दानी

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
लगानी सम्पत्तिको उचित मूल्यमा आम्दानी/(नोक्सान)	-	-
इक्विटी उपकरणमा लाभांश	३,३००	९,८१५
सम्पत्ति तथा उपकरण विक्रीमा आम्दानी/(नोक्सान)	-	-
लगानी सम्पत्तिको विक्रीमा आम्दानी/(नोक्सान)	-	-
संचालित पट्टा (लिज) को आम्दानी	२४०,०००	१२०,०००
विविध	२२,१०५	१५४,८०९
जम्मा अन्य संचालन आम्दानी	२६५,४०५	२८४,६२३

सङ्ग्री वार्षिक प्रतिवेदन
आ.व. २०८१/८२

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

४.२२ कर्जा तथा अन्य सम्पत्तिमा भएको नाक्सानी / (फिर्ता)

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
सदस्यलाई दिएको कर्जा तथा सापटीमा नोक्सानी व्यवस्था / (फिर्ता)	२५१,४२३	२,९६५,५५२
सम्पत्ति तथा उपकरणमा नोक्सानी व्यवस्था / (फिर्ता)	-	-
ख्याती र अमूर्त सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था / (फिर्ता)	-	-
लगानी सम्पत्तिमा नोक्सानी व्यवस्था / (फिर्ता)	-	-
जम्मा	२५१,४२३	२,९६५,५५२

४.२३ कर्मचारी खर्च

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
तलव तथा भत्ता	११,५०२,३८५	१२,२८४,७७५
सचय कोषमा योगदान	७३८,१३०	७३३,७०४
कर्मचारी विदा खर्च	२६२,६६७	२७४,५७५
कर्मचारी औषधी उपचार भत्ता	७९४,३८५	८८५,१६५
कर्मचारी पोषाक खर्च	-	९३,०००
कर्मचारी उपदान खर्च	-	६७७,३२७
कर्मचारी बोनस खर्च	३३४,२७६	३५४,४९२
तालिम तथा विकास खर्च	४,६९५	१४,६९५
NFRS अन्तर्गत वित्तीय खर्च	१३१,८४१	९५,४७८
जम्मा	१३,७६८,३७९	१५,४१३,२११

४.२४ अन्य संचालन खर्च

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
संचालक तथा अन्य समितिको बैठक भत्ता	६३४,०००	४७१,४००
कार्यालय प्रशासनिक खर्च	२,१८३,९०६	१,९९३,२२१
लेखापरीक्षण शुल्क	१५०,०००	१५०,०००
व्यवसायिक तथा कानुनी खर्च	२८८,०००	२६८,०००
वार्षिक साधारण सभा बैठक खर्च	२,२६५,४६८	१,५८६,१६६
जम्मा अन्य संचालन खर्च	५,५२१,३७४	४,४६८,७८७

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि न.पा.-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

४.२४.१ कार्यालय प्रशासनिक खर्च

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
बिजुली तथा पानी	१०२,९१७	११०,२७२
मर्मत तथा सम्भार	५०,४७७	७४,५४१
यातायात खर्च	८०,५००	२५,०००
कार्यालय चियापान तथा खाजा खर्च	४४,४९५	४९,५७०
वीमा खर्च	१९४,१०६	२२०,८६७
संचार खर्च	३८,२००	४३,०००
मसलन्द तथा छपाई	३३८,६१२	२५२,९९७
पत्रपत्रिका खर्च	५०,३२४	१६,४००
शूलक, दस्तुर तथा नविकरण	५१,९२५	९७,२२६
सवारी इन्धन खर्च	६०७,२३८	६४६,६६३
आर्थिक सहयोग खर्च	१०,५००	१७,००५
सरसफाई खर्च	२१,१९२	२३,८६२
सफ्टवेयर खर्च	२२९,२२०	२१९,२२०
विविध उत्सव तथा समारोह	४८,०९३	७८,११६
अन्य कार्यालय प्रशासनिक खर्च	३१६,१०७	११८,४८२
जम्मा कार्यालय प्रशासनिक खर्च	२,१८३,९०६	१,९९३,२२१

४.२५ हास तथा परिशोधन खर्च

विवरण	२०८१ श्रावण १ देखि २०८२ आषाढ ३२ सम्मको	२०८० श्रावण १ देखि २०८१ आषाढ ३१ सम्मको
सम्पत्ति तथा उपकरणमा हासकट्टी	६१९,१८२	६२८,९६३
लगानी सम्पत्तिमा हासकट्टी	-	-
अमूर्त सम्पत्तिको परिशोधन	४७,८३३	४७,८३३
जम्मा हास तथा परिशोधन खर्च	६६७,०१६	६७६,७९६

५. अतिरिक्त प्रकटिकरण तथा जानकारी

५.१ सम्बन्धित पक्षहरूसंगको कारोबारको खुलासा

सहकारीले साधारण तवरले NAS-24- Related party disclosures अन्तर्गत परिभाषित देहाय बमोजिमका सम्बन्धित पक्षहरूसँग कारोबार गरेको छ ।

क्र.सं.	नाम	वर्ग	सहकारीसंग सम्बन्ध
१	राम नारायण घिमिरे	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	अध्यक्ष
२	बेली मैया घले	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	उपाध्यक्ष
३	नानु थापा (पण्डित)	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	सचिव
४	राजु कार्की	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	कोषाध्यक्ष
५	तीर्थ कुमार लामा	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	संचालक सदस्य
६	लक्ष्मण बलामी	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	संचालक सदस्य
७	राम तामाङ्ग	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	संचालक सदस्य
८	बिमल बिक्रम बानियाँ	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	लेखा सुपरिवेक्षण समिति संयोजक
९	बसन्त महर्जन	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	लेखा सुपरिवेक्षण समिति सदस्य
१०	माधव प्रसाद रेग्मी	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	लेखा सुपरिवेक्षण समिति सदस्य
११	राम तामाङ्ग	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	ऋण उपसमिति संयोजक
१२	रवि कार्की	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	ऋण उपसमिति सदस्य
१३	पूर्ण प्रसाद श्रेष्ठ	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	ऋण उपसमिति सदस्य
१४	प्रविण सिलवाल	प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व	प्रबन्धक

सम्बन्धित पक्ष

NAS 24 “Related Party Disclosures” को अनुच्छेद ९ अनुसार सम्बन्धित पक्ष भन्नाले वित्तीय विवरण तयार गर्दै गरेको प्रतिवेदक संस्थासंग सम्बन्धित व्यक्ति भन्ने बुझिन्छ । कुनै व्यक्ति वा उसको निकट परिवारको सदस्य प्रतिवेदक संस्थाको सम्बन्धित व्यक्ति भनेर कहलिन्छ, यदि उक्त व्यक्तिको :

क) प्रतिवेदक संस्थामा नियन्त्रण वा संयुक्त नियन्त्रण भएमा, वा

ख) प्रतिवेदक संस्थामा अर्थपूर्ण प्रभाव भएमा, वा

ग) प्रतिवेदक संस्थामा प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्व अन्तर्गत सदस्यता भएमा

सम्बन्धित पक्ष कारोबार भन्नाले प्रतिवेदक संस्था र सम्बन्धित पक्षको बिचमा, मुल्य सहित वा मुल्य रहित, स्रोत तथा साधान, सेवा र दायित्वको हस्तान्तरण भन्ने बुझिन्छ ।

प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्वहरू (Key Management Personnels)

संस्थाको गतिविधिहरू सम्बन्धि योजना बनाउने, निर्देशन दिने र नियन्त्रण गर्ने अधिकार तथा जिम्मेवारी पाएका, संचालक (कार्यकारी वा अन्यथा) सहितका, व्यक्तित्वहरूलाई त्यस संस्थाको प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्वहरूको रूपमा लिइन्छ।

सहकारीले यस परिभाषा अनुरूप सहकारीको संचालक समितिका सदस्यहरू, प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा सम्पूर्ण व्यवस्थापन तहका कर्मचारीहरूलाई सहकारीको प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्वका रूपमा पहिचान गरेको छ।

संचालक समिति तथा विभिन्न समितिका पदाधिकारीहरूको बैठक भत्ता :

विवरण	बैठक भत्ता (रु.)
संचालक समिति	४,९०,०००
ऋण उप समिति	१,४४,०००
जम्मा खर्च	६,३४,०००

प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्वहरूसँगको ऋण कारोबार

प्रमुख व्यवस्थापकीय व्यक्तित्वहरू (KMPs)	ऋण बाँकि (रु.)
संचालक समिति	४३,८४,०००
कुल जम्मा	४३,८४,०००

प्रबन्धकको प्राप्ति तथा सुविधा

विवरण	रकम (रु.)
तलब तथा भत्ता	१३,७८,५१४
संचय कोष	८६,२६२
बोनस	०
कुल जम्मा	१४,६४,७७६

५.२ प्रतिवेदन मितिपछिका घटना

प्रतिवेदन मिति पछिका घटना भन्नाले त्यस्ता अनुकूल तथा प्रतिकूल घटनाहरू पर्दछन्, जुन प्रतिवेदन मिति र वित्तीय विवरणको प्रकाशनका लागि अधिकार प्रदान गरिएको मितिको बिचमा आई पर्दछन्। वित्तीय विवरणमा समायोजन तथा खुलासा आवश्यक हुने कुनै त्यस्ता परिस्थितिहरूको प्रतिवेदन मिति पछि सिर्जना भएन।

Th

Annual Report 2023-024

આ.વ. ૨૦૮૧/૮૨

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

चन्द्रागिरि-५, दाउराडिपो, काठमाडौं

व्यवस्थापन समूह

प्रविण सिलवाल
प्रबन्धक

प्रतिमा थापा मगर
लेखा अधिकृत

दिपेश कार्की
सहायक अधिकृत

टेक राज भण्डारी
सहायक ऋण अधिकृत

मनिषा गोपाली
वरिष्ठ सहायक

दिपा रेग्मी
वरिष्ठ सहायक

नविना श्रेष्ठ
वरिष्ठ सहायक

शिव कुमार थापा मगर
सहायक

सुरज पाण्डे
सहायक

विक्रम सिग्देल
सहायक

सानु के.सी.
सहायक

रामकुमार रानामगर
कनिष्ठ सहायक

विक्रम प्रसाद सिलवाल
कनिष्ठ सहायक

आस्था अर्याल
कनिष्ठ सहायक

सजिव रानामगर
कनिष्ठ सहायक

रोजिना श्रेष्ठ
कनिष्ठ सहायक

सत्यदेवी थापा
कनिष्ठ सहायक

सगिता खड्का
कार्यालय सहयोगी

जानुका खतिवडा
कार्यालय सहयोगी

पद्म सिंह खड्का
सुरक्षा गार्ड

पूर्ण बहादुर सिंखडा
सुरक्षा गार्ड

सन्तोष श्रेष्ठ
चालक

निक्षेप (Deposit)

निक्षेप	वार्षिक ब्याजदर
नियमित बचत	८.००% (दैनिक मौज्दातमा)*
बाल शैक्षिक बचत	२ वर्ष ११.००%
	५ वर्ष १२.५०%
	१० वर्ष १५.००%
नारी उत्थान बचत	१०.५% (आवधिक)
किसान बचत	७.००% (मासिक न्यूनतम बचतमा)
साधारण बचत	७.००% (मासिक न्यूनतम बचतमा)
देवदर्शन विशेष बचत	५.००% (दैनिक मौज्दातमा)*
देवदर्शन कल बचत	६.००% (दैनिक मौज्दातमा)*
गोल्डन बचत	७.००% (दैनिक मौज्दातमा)*
बोनस बचत	८.००% (दैनिक मौज्दातमा)*

अवधि बचत (Periodic Savings)

अवधि	वार्षिक ब्याजदर	अवधि	वार्षिक ब्याजदर
३ महिना	९.००%	२ वर्ष	११.००%
६ महिना	९.५०%	३ वर्ष	११.५०%
९ महिना	१०.००%	४ वर्ष	१२.००%
१ वर्ष	१०.५०%	५ वर्ष	१२.५०%

आवधिक निक्षेप (Term Deposit)

अवधि	त्रैमासिक ब्याज भुक्तानी	वार्षिक ब्याज भुक्तानी	एकमुष्ट ब्याज भुक्तानी
६ महिना	-	-	७.००%
१ वर्ष	७.५०%	८.००%	८.००%
२ वर्ष	८.००%	८.५०%	९.००%
३ वर्ष	९.००%	९.५०%	१०.००%

कर्जा तथा सापट योजना (Loans and Advances Scheme)

कर्जा शिर्षक	वार्षिक ब्याजदर घट्टोदर
देवदर्शन पुलेसो कर्जा (Dev Darshan Bridge Loan)	१६.००%
आवधिक कर्जा (Term Loan)	१६.००%
छोटो अवधि कर्जा (Short Term Loan)	१६.००%
व्यापारीक कर्जा (Trading Loan)	१६.००%
घर कर्जा (Home Loan)	१६.००% (मासिक किस्ता प्रणाली)
हायर पर्चेज कर्जा (Hire-purchase Loan)	१६.००%*
महिला उद्यमी कर्जा (Mahila Uddhami Karja)	१६.००%
शेयरसदस्य सहूलियत कर्जा (Share Sahuliyat Karja)	१६.००%
सामूहिक जमानी कर्जा (Group Gurantee Loan)	१६.००%
कृषि कर्जा (Agriculture Loan)	१६.००%
गरिबी निवारण कर्जा (Garibi Niwaran Karja)	१६.००%
लघु कर्जा (Laghu Karja)	१६.००%
अन्य कर्जा (Miscellaneous Loan)	१६.००%
आवधिक रसिद धितो कर्जा (FDR)	(थप) ३.००%*

बचत खाताका विशेषताहरू

- जति धेरै बचत रकम उति धेरै ब्याज
- तिन तिन महिनामा ब्याज भुक्तानी
- आवधिक बचतमा १०.००%* ब्याज
- चाहे अनुसारको रकम राख्न र भिक्न सकिने
- सन्ध्याकालीन काउन्टरको व्यवस्था

नियमित
बचतमा
८%
ब्याज

देव दर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
**DEV DARSHAN SAVING & CREDIT
CO-OPERATIVE LTD.**

चन्द्रागिरि न.पा.- ५, दाउराडिपो, काठमाडौं फोन: ४३१६११७, ४३१६११८, ४३१६१२५
✉ devdarshansaving@gmail.com 🌐 devdarshansaccos.coop.np